

APSTIPRINĀTS
Ar Gulbenes novada domes
2021.gada 28.oktobra
sēdes lēmumu
(protokols Nr.17, 37 p.)

Gulbenes novada attīstības
programmas
2018.-2024.gadam

ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBAS PĀRSKATS

par 2018. - 2020.gadu

Saturs

Izmantotie saīsinājumi.....	3
Ievads.....	4
1. Vispārīgs pašvaldības attīstības raksturojums.....	5
1.1. Teritorijas attīstības līmeņa indekss.....	8
2. Gulbenes novada attīstības programmas 2018. – 2024. gadam prioritāšu un rīcības virzienu izvērtējums.....	12
2.1. Prioritāte IP1. Cilvēkresursu attīstība.....	13
2.2. Prioritāte IP2. Ilgtspējīga ekonomika un uzņēmējdarbību atbalstoša vide.....	23
2.3. Prioritāte IP3. Kultūras telpas attīstība un dzīves vides kvalitāte.....	36
3. Iedzīvotāju aptauja.....	44
4. Secinājumi.....	49
5. Plānotie pasākumi 2021. gadā.....	50
Izmantotās informācijas avoti.....	53

Izmantotie saīsinājumi

ATR	Administratīvi teritoriālā reforma
CSDD	Ceļu satiksmes drošības direkcija
CSB	Centrālā statistikas pārvalde
EDS	Elektroniskās deklarēšanas sistēma
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
ESF	Eiropas Savienības fondi
GMI	Garantētā minimālais ienākumu līmenis
IIC	Izglītības un iniciatīvu centrs
IK	Individuālais komersants
IP	Ilgtermiņa prioritāte
JIC	Jauniešu centrs
LIAA	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
NVO	Nevalstiskās organizācijas
PII	Pirmsskolas izglītības iestāde
PMLP	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
RV	Rīcības virziens
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SM	Stratēģiskais mērķis
TIC	Tūrisma informācijas centrs
UKT	Ārējie ūdens un kanalizācijas tīkli
VID	Valsts ieņēmumu dienests
VPVKAC	Valsts un pašvaldību vienotais klientu apkalpošanas centrs
VRAA	Valsts reģionālās attīstības aģentūra

Ievads

Gulbenes novada attīstības programma 2018.-2024.gadam (turpmāk Attīstības programma) ir Gulbenes novada pašvaldības vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas prioritātes, rīcības virzieni, uzdevumi un veicamie pasākumi, kas vērsti uz novada stratēģisko mērķu sasniegšanu. Attīstības programma ir cieši saistīta ar Gulbenes novada ilgtermiņa attīstības stratēģiju 2014.-2030. gadam (turpmāk Stratēģija), kas ir novada ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments. Attīstības programmā izvērsti Stratēģijā noteiktais novada nākotnes attīstības skatījums.

Gulbenes novada attīstības programma 2018.-2024.gadam apstiprināta ar Gulbenes novada domes 2018.gada 26.jūlija lēmumu (protokols Nr.15. 14.§ pielikums Nr.2.).

Lai sekotu Attīstības programmas ieviešanas gaitai un informētu par to sabiedrību, katru gadu ir paredzēts sagatavot pārskatu par Gulbenes novada attīstības programmas ieviešanu (norādītas veiktās darbības uzdevumu izpildes sasniegšanai, ietverts attīstības rādītāju un darbības rezultātu rādītāju apkopojums), atbilstoši apstiprinātajai pārskata struktūrai un saturam. Reizi 3 gados, par periodu no 2018.-2020.gadam t.i. 2021.gadā un par periodu no 2021.-2023.gadu – 2024.gadā, pārskats tiek sagatavots par 3 gadu periodu.

Uzraudzības ziņojumam noteikta šāda struktūra:

1. Ievads, kurā ietverts uzraudzības pārskata mērķis, laika periods, par kādu pārskats sagatavots, pārskata struktūra un sagatavošanā iesaistītās institūcijas;
2. Vispārīgs pašvaldības attīstības raksturojums, kuru izstrādā, balstoties uz iepriekš definēto pamata rādītāju izmaiņu analīzi;
3. Attīstības programmas īstenošana, izvērtējot katras prioritātes vidēja termiņa stratēģisko mērķu īstenošanas rezultatīvos rādītājus;
5. Kopējie secinājumi un priekšlikumi;
6. Nākamajā gadā plānotie projekti;
7. Izmantotās informācijas avoti.

Par novada attīstības programmas 2018.–2024.gadam īstenošanas uzraudzību atbildīga ir Gulbenes novada pašvaldības Attīstības un projektu nodaļa, informācijas apkopošanā un datu analīzē iesaistot Gulbenes novada pašvaldības struktūrvienības un iestādes. Uzraudzības ziņojumu izskata Tautsaimniecības komiteja un apstiprina novada domes sēdē.

Pārskatā ir izmantota sekojoša novērtējumu sistēma, lai izvērtētu attīstības tendenci pārskata gadā salīdzinot ar iepriekšējo gadu:

Rādītāju izmaiņas ar negatīvu tendenci	Rādītāju izmaiņas ar pozitīvu tendenci	Bez izmaiņām
		

Pārskatu sagatavoja Gulbenes novada pašvaldības Attīstības un projektu nodaļa, kontaktinformācija komentāru un ieteikumu iesniegšanai: Gulbenes novada pašvaldības Attīstības un projektu nodaļas projektu vadītāja Zane Pūcīte tālr. 64474918, e-pasts zane.pucite@gulbene.lv.

1. Vispārīgs pašvaldības attīstības raksturojums

Lai novērtētu Gulbenes novada virzību uz stratēģisko mērķu sasniegšanu, definēti novada attīstības pamata rādītāji, kas raksturo stratēģisko mērķu izpildi (sk. 1.1.tab.).

Gulbenes novada attīstības pamata rādītāji

tabula 1.1.

Nr.	Rādītājs	Rādītāja vērtības 2010.g.	Rādītāja vērtības 2018.g.	Rādītāja vērtības 2019.g.	Rādītāja vērtības 2020.g.	Rādītāju izmaiņas	Datu avots
1	Iedzīvotāju skaits novadā	25208	21541	21158	20795		PMLP
	Iedzīvotāju skaits pilsētā	8838	7650	7562	7452		PMLP
	Bēmu un jauniešu skaits novadā (0-18.g.)	4390	3580	3516	3475		PMLP
2	Bezdarba līmenis, %	11,30 %	5,80 %	5,50 %	6,30 %		NVA
3	Iedzīvotāju īpatsvars darbspējas vecumā kopējā iedzīvotāju skaitā	66 %	65 %	65 %	65%		PMLP
	Uzņēmumu skaits novadā	1288	1304	1316	1373		Lursoft
4	Dabiskais pieaugums	-219	-145	-103	-145		CSB
5	Tūristu mītnu skaits	5	13	11	9		CSB
	Tūristu mītnēs apkalpoto personu skaits	3169	9626	5597	3398		CSB
6	Teritorijas attīstības indekss	-0,141	-0,267	-0,248	-0,239		VRAA

Gulbenes novads pārskata periodā, pirms 2020.gada administratīvi teritoriālās reformas ieviestajām pārmaiņām, teritorijas ziņā bija 5. lielākais Latvijas novads - 1871 km², kas robežojas ar desmit novadiem: Alūksnes, Apes, Balvu, Rugāju, Lubānas, Madonas, Cēsaines, Jaunpiebalgas, Raunas un Smiltenes novadu.

Iedzīvotāju skaits Gulbenes novadā uz 01.01.2021. – **20 795**, pēc dzimuma struktūras:

 sievietes (10735) 52 %

 vīrieši (10060) 48 %

Salīdzot ar 2019. gadu, iedzīvotāju skaits procentuāli pa dzimumiem nav mainījies, bet skaitliski sieviešu skaits ir samazinājies par 175, bet vīriešu skaits samazinājies par 188. Darbspējas vecumā bija 65%, jeb 13691 iedzīvotāju, kas ir par 764 iedzīvotājiem mazāk nekā 2019. gadā.

- Līdz darbspējas vecumam 2867 iedzīvotāji jeb 13,8%, kas ir par 41 mazāk nekā 2019.gadā;
- Darbspējas vecumā 13 510 iedzīvotāji jeb 65%, kas ir par 181 mazāk nekā 2019.gadā;
- Pēc darbspējas vecuma 4418 iedzīvotāji jeb 21,2 %, kas ir par 141 mazāk nekā 2019.gadā;
- Bērnu skaits no 0-18 gadiem - 3475, no tiem vecuma grupā 0-6 gadi – 1330, bet 7-18 gadi – 2145;

Gulbenes novadā, tāpat kā visā Latvijā kopumā, iedzīvotāju skaits turpina sarukt. Laika periodā no 2018.-2020.gadam nevienā Gulbenes novada pagastā un pilsētā iedzīvotāju skaits nav palielinājies (sk. 1.2.tab.).

Iedzīvotāju skaita izmaiņas pagastu un pilsētas teritorijās (*avots: PMLP dati*)

tabula.1.2.

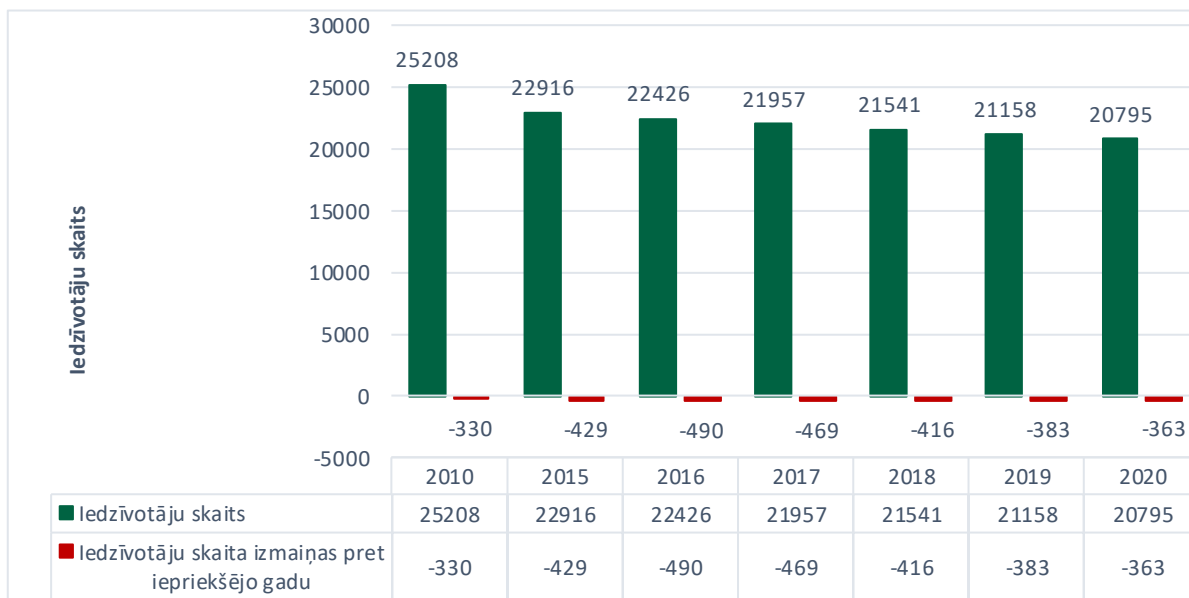
Nr.	Teritorija	Iedzīvotāju skaits 2010.gadā	Iedzīvotāju skaits 2018.gadā	Iedzīvotāju skaits 2019.gadā	Iedzīvotāju skaits 2020.gadā	Izmaiņas pret iepriekšējo gadu, %	2020.gada skaita izmaiņas pret 2010.gadu
1	Gulbene	8838	7650	7562	7452	-1,4 %	-1386
2	Beļava	1850	1488	1471	1467	-0,3 %	-383
3	Druviena	562	470	463	460	-0,6 %	-102
4	Galgauska	720	603	582	571	-1,9 %	-149
5	Jaungulbene	1272	1046	1027	1016	-1,1 %	-256
6	Lejasciems	1785	1508	1504	1454	-3,3%	-331
7	Litene	1123	986	978	949	-3 %	-174
8	Lizums	1536	1337	1322	1307	-1,1 %	-229
9	Ranka	1591	1356	1295	1255	-3,1 %	-336
10	Stāmeriena	1154	1017	977	953	-2,5 %	-201
11	Stradi	2099	1719	1682	1669	-0,8 %	-430
12	Tirza	995	860	834	817	-2 %	-178
13	Daukstes	1249	1109	1084	1055	-2,7 %	-194
14	Līgo	434	392	377	370	-1,9 %	-64
	Kopā novadā	25208	21541	21158	20795	-1,7 %	-4413

Vislielākais iedzīvotāju skaita samazinājums 2020.gadā vērojams Rankas, Litenes un Lejasciema pagastos. Kopš 2010.gada iedzīvotāju skaits novadā ir samazinājies par 4413 iedzīvotājiem jeb 17,5 %, bet salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu iedzīvotāju skaits ir samazinājies par 363 iedzīvotājiem, jeb 1,7% (sk. 1.1. att.).

Iedzīvotāju skaita izmaiņas novadā

1.1. attēls

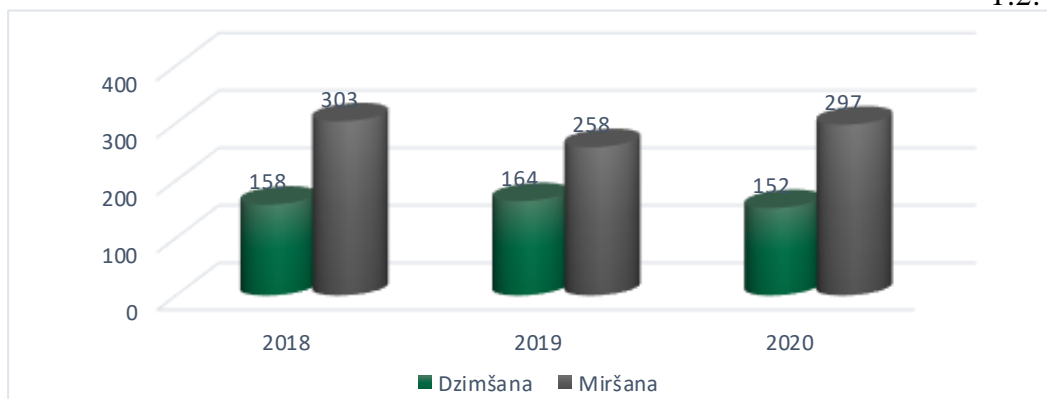

Gulbenes novadā pēc nacionālā sastāva iedzīvotāju skaits jau no 2009. gada praktiski ir nemainīgs. No visiem novada iedzīvotājiem 87% - latviešu, 9% - krievu tautības iedzīvotāji un 4% citu tautību iedzīvotāji.

2020.gadā Gulbenes novada Dzimtsarakstu nodaļā veikti 524 civilstāvokļa aktu reģistru ieraksti. Reģistrēti 152 jaundzimušie, 75 laulības un 297 mirušas personas (sk. 1.2. attēlu).

Demogrāfiskā situācija Gulbenes novadā (avots: Gulbenes novada dzimtsarakstu nodaļa)

1.2. attēls

Izvērtējot novada attīstības pamata rādītājus, var secināt, ka tāpat kā visā Latvijā, arī novadā un visos pagastos iedzīvotāju skaits turpina samazināties, ietekmējot arī pārējos novada raksturojošos rādītājus. Daudzus no attīstības rādītājiem ietekmējusi arī 2020.gadā sākusies pandēmija - bezdarba līmenis, kuram pēdējos gados bija tendence samazināties, 2020.gadā ir atkal palielinājies no 5,50% 2019.gadā uz 6,30% 2020.gadā. Novērojams, ka pandēmija ietekmējusi arī tūrisma nozari, kurā samazinājies gan tūrisma mītņu skaits novadā, gan tūrismā mītnēs apkalpoto personu skaits. Pozitīvi ir tas, ka novadā ar katru gadu palielinās reģistrēto uzņēmumu skaits, kas pandēmijas rezultātā nav mainījies. Pēc 2000.gada Latvijā turpinās pasliktināties demogrāfiskā situācija un joprojām ir mirstības pārsvars pār dzimstību, kas novērojams arī Gulbenes novadā, kur joprojām negatīvs ir dabiskā pieauguma rādītājs. 2019.gadā dabiskā pieauguma rādītājs samazinājies par 42 vienībām no -145 uz -103, bet 2020.gadā atkal pieaudzis un sasniedzis 2018.gada rādītāju, proti, -145. Iedzīvotāju skaits darba spējīgā vecumā iepriekšējos 3 gadus nav mainījies, proti, 65% Gulbenes novada iedzīvotāju ir darba spējīgā vecumā.

1.1. Teritorijas attīstības līmeņa indekss

Teritorijas attīstības līmeņa indekss raksturo attīstības līmeni attiecīgajā gadā, parādot teritoriju augstāku vai zemāku attīstību salīdzinājumā ar vidējo attīstības līmeni valstī. Tas ir vispārināts rādītājs, ko aprēķina atsevišķi plānošanas reģioniem, republikas pilsētām un novadiem.

Lai rādītāji būtu savā starpā salīdzināmi, aprēķinā tiek izmantoti astoņu dažādu rādītāju standartizētās vērtības un katrai no tām ir noteikts savs nozīmības svars (ietekme).

Novadu teritorijas attīstības līmeņa indeksa aprēķinā tiek izmantoti sekojoši rādītāji:

- Ekonomiski aktīvo individuālo komersantu un komercsabiedrību skaits uz 1000 iedzīvotājiem, (svars – 0.25);
- Bezdarba līmenis, %, (svars – 0.15);
- Trūcīgo personu īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā, %, (svars – 0.1);
- Kopējais noziedzīgo nodarījumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem, (svars – 0.05);
- Dabiskās kustības saldo uz 1000 iedzīvotājiem, (svars – 0.1);
- Ilgtermiņa migrācijas saldo uz 1000 iedzīvotājiem, (svars – 0.1);
- Iedzīvotāju skaits virs darbspējas vecuma uz 1000 darbspējas vecuma iedzīvotājiem, (svars – 0.05);
- Iedzīvotāju ienākuma nodoklis uz vienu iedzīvotāju, euro, (svars – 0.2).

Salīdzinot Gulbenes novada kopējo attīstību, saskaņā ar teritorijas indeksa aprēķiniem, ko veic Valsts reģionālās attīstības aģentūra (VRAA), redzams, ka pārskata periodā no 2018.gada līdz 2020. gadam, novada attīstības rādītāji ir mainīgi. Pārskata periodā attīstības līmeņa indekss pozitīvi palielinās, tomēr attīstības līmeņa indeksa rangs samazinās, kas liecina par to, ka novada attīstības līmenis pieaug, bet, salīdzinot ar citiem novadiem, tas nenotiek tik strauji. 2019.gadā attīstības līmeņa indeksa rangs samazinājies par 5 vietām, bet 2020.gadā par 22 vietām. (sk. 1.3.tab.).

Novada teritorijas attīstības līmeņa indekss (avots: VRAA)

tabula 1.3.

Rādītāji (VRAA)	2018.gads	2019.gads	2020.gads	Rādītāju izmaiņas (salīdzinot ar iepriekšējo gadu)
Attīstības līmeņa indeksa vērtība	-0,267	-0,248	-0,216	
Attīstības līmeņa indeksa rangs	55	60	82	
Teritorijas attīstības indeksa individuālo komersantu un komercsabiedrību komponents	-0,078	-0,074	-0,272	
Teritorijas attīstības indeksa bezdarba komponents	0,010	0,016	0,009	
Teritorijas attīstības indeksa trūcīgo personu komponents	-0,020	-0,010	0,044	
Teritorijas attīstības indeksa noziedzīgo nodarījumu komponents	-0,006	-0,009	0,010	
Teritorijas attīstības indeksa iedzīvotāju dabiskās kustības komponents	-0,023	0,001	-0,042	
Teritorijas attīstības indeksa iedzīvotāju ilgtermiņa migrācijas komponents	-0,052	-0,066	-0,042	
Teritorijas attīstības indeksa iedzīvotāju skaits virs darbības vecuma komponents	0,000	-0,004	0,003	
Teritorijas attīstības indeksa iedzīvotāju ienākuma nodokļa komponents	-0,098	-0,101	0,074	

Novads nevar darboties un attīstīties neņemot vērā kaimiņu novadus. Gulbenes novads pārskata periodā robežojās ar desmit novadiem. Salīdzinot desmit kaimiņu novadu attīstības līmeņa indeksa vērtības un rangus (sk.1.4.tab.), var secināt, ka pārskata periodā Gulbenes novada attīstības indeksa rangs starp kaimiņu novadiem strauji samazinās.

Redzams, ka 2018.gadā tikai viens blakus esošais novads – Smiltenes, bija ar augstāku attīstības līmeņa indeksu un rangu, bet 2020.gadā tie jau ir 5 novadi. Līdz 2019.gadam Smiltenes novads no blakus novadiem bija vienīgais ar pozitīvu attīstības līmeņa indeksa rādītāju, bet 2020.gadā tie ir 3 novadi – Smiltenes, Raunas un Jaunpiebalgas.

Attīstības līmeņa indeksa vērtības un ranga salīdzinājums ar kaimiņu novadiem (avots: VRAA)

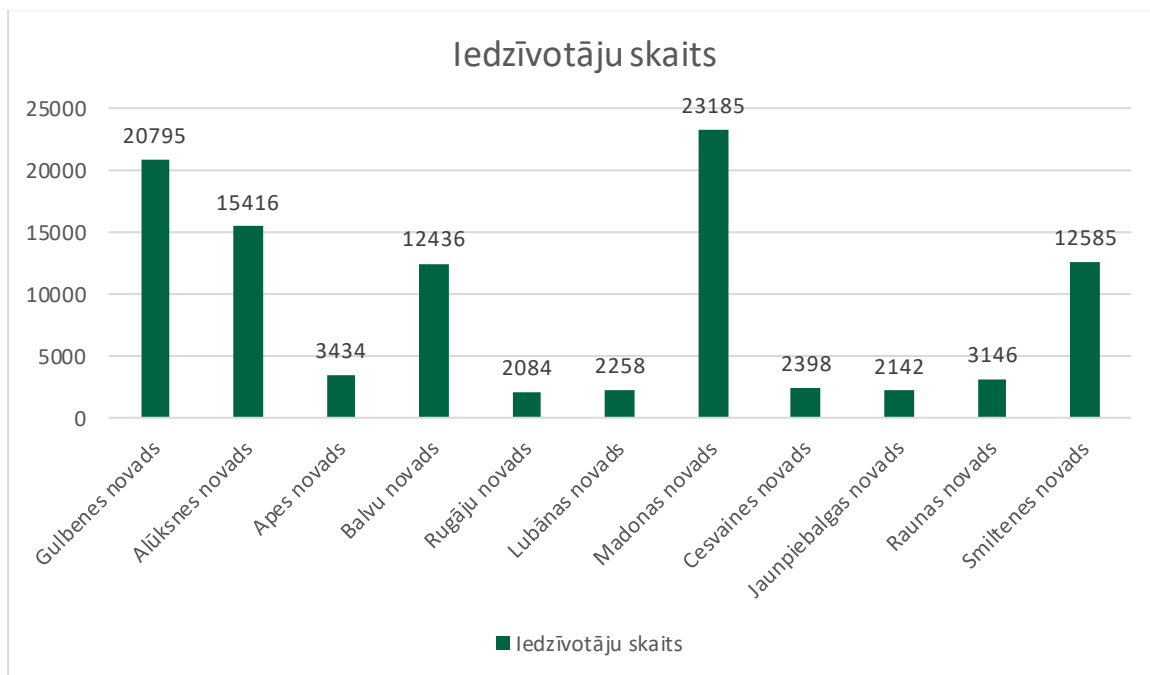
tabula 1.4.

Nr. p.k.	Kaimiņu pašvaldības	Indekss 2018.g.	Indekss 2019.g.	Indekss 2020.g.	Rādītāju izmaiņas	Rangs 2018.g.	Rangs 2019.g.	Rangs 2020.g.	Rādītāju izmaiņas
1	Gulbenes novads	-0,267	-0,248	-0,216		55	60	82	
2	Alūksnes novads	-0,573	-0,530	-0,312		77	75	87	
3	Apes novads	-0,450	-0,512	-0,091		73	74	65	
4	Balvu novads	-0,819	-0,929	-0,585		93	95	100	
5	Rugāju novads	-0,987	-1,053	-0,352		97	96	89	
6	Lubānas novads	-0,437	-0,623	-0,187		72	79	76	
7	Madonas novads	-0,321	-0,360	-0,293		61	66	86	
8	Cesvaines novads	-0,689	-0,757	-0,173		87	88	73	
9	Jaunpiebalgas novads	-0,396	-0,284	0,657		70	63	8	
10	Raunas novads	-0,363	-0,146	0,088		66	50	42	
11	Smiltenes novads	0,164	0,144	0,195		25	29	27	

Attīstības līmeņa indeksa vērtība un tā izmaiņas ir atkarīgas no dažādiem rādītājiem, tajā skaitā arī iedzīvotāju skaita novadā un bezdarba līmeņa (sk. 1.3. att., 1.4. att.).

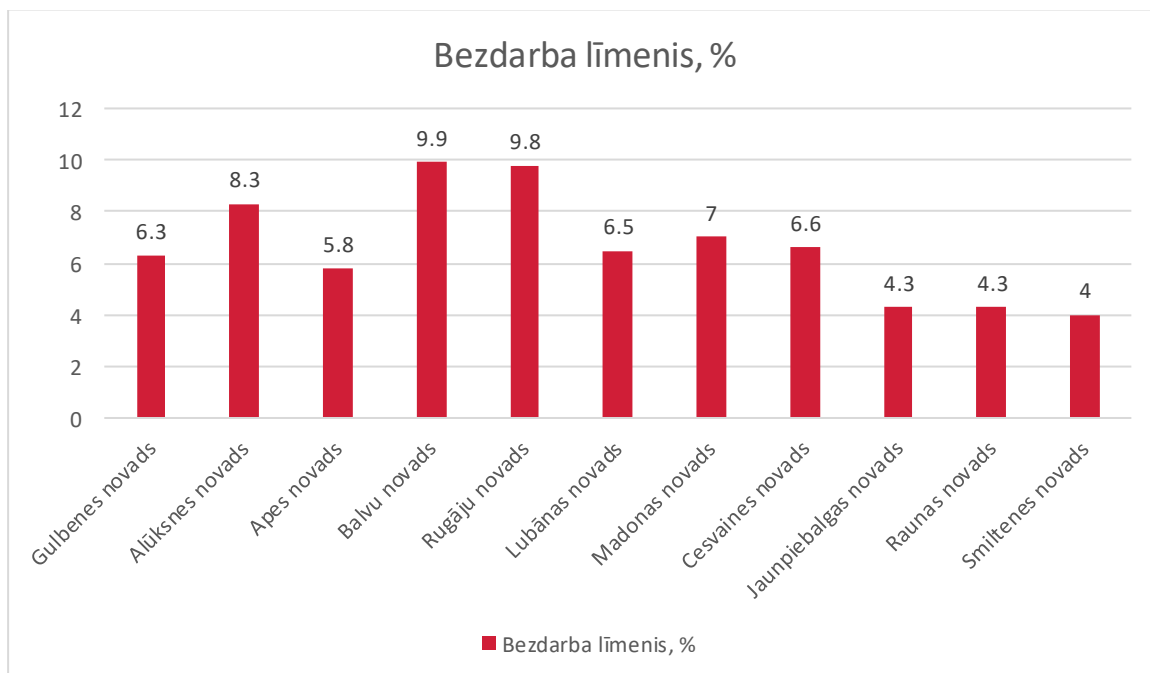
Iedzīvotāju skaits Gulbenes un blakus novados 2021.gada sākumā (avots: PMLP)

1.3.attēls

Vidējais bezdarba līmenis Gulbenes un blakus novados 2020. gadā, % (avots: NVA)

1.4.attēls

2. Gulbenes novada attīstības programmas 2018. – 2024. gadam prioritāšu un rīcības virzienu izvērtējums

Gulbenes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2014. - 2030.gadam noteikti 3 novada attīstības stratēģiskie mērķi (SM) un ilgtermiņa prioritātes (IP), kas virza caur saprātīgu, gudru esošo resursu izmantošanu ekonomiskajās un sociālajās aktivitātēs uz galveno vīzijā noteikto mērķi - dzīves līmeņa un kvalitātes paaugstināšanu katrā ģimenē un sabiedrībā kopumā.

Stratēģiskais mērķis SM1	Ilgtermiņa prioritāte IP1
Izglītota, informēta, sociāli aktīva un vesela sabiedrība	Cilvēkresursu attīstība

Stratēģiskais mērķis SM2.	Ilgtermiņa prioritāte IP2.
Attīstīta tautsaimniecība, uzņēmējdarbībai labvēlīga vide	Ilgspējīga ekonomika un uzņēmējdarbību atbalstoša vide

Stratēģiskais mērķis SM3.	Ilgtermiņa prioritāte IP3.
Kultūras un dabas vērtībās balstīta kvalitatīva dzīves vide	Kultūras telpas attīstība un dzīves vides kvalitāte

Saskaņā ar noteiktajiem mērķiem un prioritātēm Gulbenes novada attīstības programmā 2018.-2024.gadam tika noteikti rīcības virzieni un veicamie uzdevumi to īstenošanai:

Prioritātes IP1. Cilvēkresursu attīstība

- RVC1.1. Kvalitatīva un pieejama izglītība mūža garumā
- RVC2.1. Sociālā palīdzība un pakalpojumu pieejamība
- RVC2.2. Bērnu tiesību aizsardzības nodrošināšana
- RVC3.1. Pilnvērtīga veselības uzlabošana
- RVC4.1. Kvalitatīvas informācijas pieejamības nodrošināšana
- RVC4.2. Uzņēmīgi un informēti jaunieši

Prioritātes IP2. Ilgtspējīga ekonomika un uzņēmējdarbību atbalstoša vide

- RVE1.1. Attīstīta satiksmes un sakaru infrastruktūra
- RVE1.2. Uz sadarbību vērsta pašvaldība
- RVE2.1. Dabas resursu ilgtspējīga pārvaldība
- RVE3.1. Profesionāla publiskā pārvalde
- RVE3.2. Energoefektīva pārvaldība
- RVE4.1. Ilgtspējīga uzņēmējdarbības vide
- RVE5.1. Ģimenēm draudzīga pilsēta
- RVE6.1. Attīstīts tūrisms

Prioritātes IP3.Kultūras telpas attīstība un dzīves vides kvalitāte

- RVK1.1.* Daudzveidīga un saistoša kultūrvide
- RVK1.2.* Ilgtspējīga kultūrainava un vides labiekārtojums
- RVK2.1.* Attīstīts daudzfunkcionāls bibliotēku tīkls
- RVK2.2.* Bibliotēku informācijas resursu un pakalpojumu attīstība
- RVK3.1.* Sports - veselīga dzīvesveida pamats
- RVK4.1.* Attīstīta dzīvojamās vides infrastruktūra
- RVK4.2.* Nodrošināta kārtība un drošība
- RVK4.3.* Kvalitatīva novada dzīves vide

2.1. Prioritāte IP1. Cilvēkresursu attīstība

Izglītība un prasmes

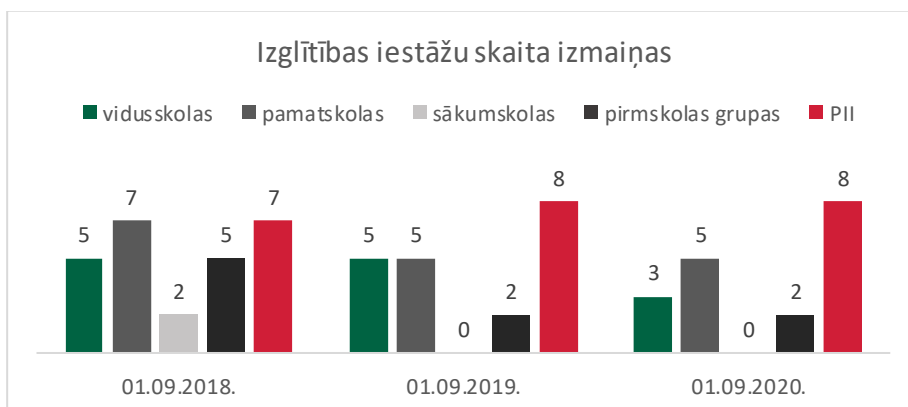
Iedzīvotāju skaitliskais samazinājums vislielākā mērā ietekmē novada skolu tīklu. Laika posmā no 2018. -2020. gadam Gulbenes novada teritorijā ir veikta izglītības iestāžu tīkla reorganizācija:

- 2018.gadā likvidētas Druvienas un Litenes sākumskolas;
- 2019.gadā, reorganizējot un apvienojot 3 vispārīzglītojošās iestādes – Galgauskas pamatskolu, K. Valdemāra sākumskolu un Stāmerienas pamatskolu, tika izveidota jauna pirmskolas izglītības iestāde “Ābolīši”, kā arī likvidēta Gulbenes sākumskola, pievienojot Gulbenes novada valsts ģimnāzijai.
- 2020. gadā likvidēta Gulbenes (vakara) maiņu vidusskola, pievienojot Gulbenes 2.vidusskolai, kā arī, reorganizējot Gulbenes novada valsts ģimnāziju un Gulbenes 2. vidusskolu, izveidota jauna izglītības iestāde – Gulbenes novada vidusskola.

2020.gadā Gulbenes novadā bija 8 vispārīzglītojošās izglītības iestādes (3 vidusskolas un 5 pamatskolas), 8 pirmskolas izglītības iestādes, 2 pirmskolas grupas, kā arī 1 speciālās izglītības iestāde – Sveķu internātpamatskola (sk.2.1.att.). Pašvaldības administratīvajā teritorijā darbojas arī Gulbenes Valdorfa pamatskola un Ogres tehnikuma programmu īstenošanas vieta Rankā.

Izglītības iestāžu skaita izmaiņas (avots: Gulbenes novada Izglītības pārvalde)

2.1.attēls

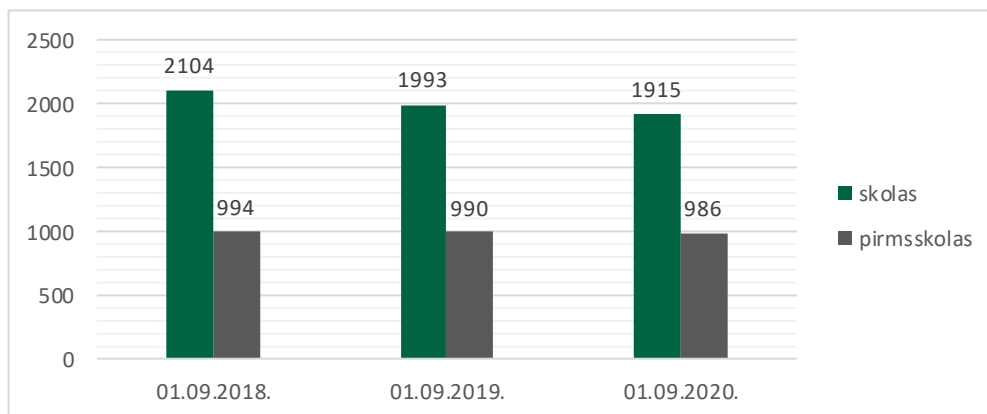
2020.gada 1.septembrī Gulbenes novadā strādāja 289 pedagoģiskie darbinieki (neskaitot pirmsskolā strādājošos). Pedagogu vidējais vecums bija 50,5 gadi, lielākais vairums (90%) pedagogu bija sievietes, katrs sestais pedagogs (18%) vecāks par 60 gadiem, un tikai 5% - jaunāki par 30 gadiem. Pirmsskolā strādāja 117 pedagogi, kuru vidējais vecums 47,8 gadi, 3% pirmsskolas pedagogu ir vecumā līdz 30 gadiem, tikpat vecumā virs 60 gadiem.

Izglītojamo skaita dinamikā laika periodā no 2018.-2020.gadam arī novērojams samazinājums (sk.2.2.att.). 2020.gadā izglītojamo skaits izglītības iestādēs bija 1915, pirmsskolas izglītības iestādēs 856 un pirmsskolas grupās – 134.

1.-9. klašu posmā laikā no 2018. līdz 2020. gadam izglītojamo skaits ir samazinājies par 58, bet 10.-12. klašu posmā – par 111 izglītojamiem (sk.2.2.tab.).

Izglītojamo skaita dinamika (avots: Gulbenes novada izglītības pārvalde)

2.2.attēls

2020.gadā, tāpat kā vispārīzglītojošajās un pirmsskolu iestādēs, arī profesionālās ievirzes izglītības iestādēs audzēkņu skaits ir samazinājies. 2019.gadā tas saglabājās nemainīgs, bet 2020.gadā profesionālās ievirzes izglītības iestādes apmeklēja par 141 bērniem mazāk.

Profesionālās ievirzes izglītības iestāžu audzēkņu skaits (avots: Gulbenes novada izglītības pārvalde)

tabula 2.1.

Skola	2018.gads	2019.gads	2020.gads	Tendence
Bērnu un jaunatnes sporta skola	557	557	482	↘
Gulbenes Mākslas skola	261	265	243	↘
Gulbenes Mūzikas skola	210	206	162	↘
Kopā:	1028	1028	887	↘

Izglītojamo skaits novada skolās (avots: Gulbenes novada izglītības pārvalde)
tabula 2.2.

Nr.	Izglītības iestāde	2018./2019. m.g.	2019./2020. m.g.	2020./2021. m.g.	Tendence
1.	Gulbenes novada valsts ģimnāzija	191	508	1158	Izveidota jauna iestāde – Gulbenes novada vidusskola
2.	Gulbenes sākumskola	257			
3.	Gulbenes 2.vidusskola	625			
4.	Gulbenes vakara (maiņu) vidusskola	95			
5.	Gulbīša pamatskola	68	68	61	
6.	Lejasciema vidusskola	143	155	149	
7.	Lizuma vidusskola	152	140	128	
8.	Rankas pamatskola	86	84	80	
9.	Stāķu pamatskola	118	117	105	
10.	Tirzas pamatskola	73	100	101	
Kopā vispārīzglītojošās skolās:		1939	1859	1782	
11.	Sveķu internātpamatskola	165	134	133	
Kopā novadā:		2104	1993	1915	

2020. gadā noslēdzās 2017.gadā uzsāktais projekts "*Gulbenes novada vispārējo izglītības iestāžu mācību vides uzlabošana*", kura rezultātā Gulbenes novada vidusskolas skolēniem ir iespēja mācīties estētiskā, ērtā un komfortablā vidē. Skolas telpu iekārtojums ir ergonomisks, pielāgots dažādām vecuma grupām un vajadzībām. Bērniem un skolotājiem ir iespēja izmantot mūsdienīgu informācijas un komunikāciju tehnoloģiju aprīkojumu, kas palīdzēs skolēniem ne tikai kvalitatīvi apgūt mācību saturu, jaunas prasmes, bet arī padarīs mācības interesantākas un daudzveidīgākas. Projekta ietvaros iepriekšējos gados ir modernizēta arī internāta ēka un pārbūvēts stadiona skrejceļš, piedāvājot skolēniem kvalitatīvu sporta infrastruktūru. 2020. gadā projekta ietvaros pabeigti Gulbenes novada valsts ģimnāzijas pārbūves II kārtas darbi, pabeigti Gulbenes novada vidusskolas ēkas Skolas ielā 12 būvniecības darbi, kā arī vairāk kā 440 tūkstoši EUR atvēlēti ergonomisku mēbeļu iegādei un vairāk kā 336 tūkstoši EUR investēti modernu tehnoloģiju iegādei. (4.,5.,6. att.) Projekta kopējais finansējums: 5 136 638,31 EUR.

ERASMUS+ programmas ietvaros pārskata periodā mūžizglītības jomā tika īstenoti sekojoši projekti:

- “International and local active seniors” (“Aktīvs seniors”)

projekta mērķis - attīstīt un pilnveidot ilgtermiņa un vietējo brīvprātīgo darbu novadā, īpaši senioru vidū. Projekta ietvaros tika organizētas mācības potenciālajiem brīvprātīgajiem un organizācijām, kas vēlas uzņemt brīvprātīgos, kā arī tika sniegts metodisks atbalsts brīvprātīgā darba organizēšanai.

- Projekta “DROP IN”

ietvaros tiek nodrošinātas aktivitātes jauniešiem, kam ir palielināts risks priekšlaicīgi pamest skolu.

- Projektā “EFFECTIVE LEARNING”

Gulbenes pašvaldība ir labās prakses piemērs sadarbībai starp pedagogiem un jaunatnes darbiniekiem. Projekta ietvaros 8 organizācijas no 5 valstīm apmainījās ar pieredzi par to kā neformālās izglītības metodes integrēt formālajā izglītībā.

- Projekts “POP UP EUROPA”

tika veidots kā pieredzes apmaiņas projekts starp četrām pašvaldībām ar mērķi mācīties no sadarbības partneriem, kā interaktīvā veidā dažādos pasākumos integrēt aktivitātes Eiropas dimensijas un Eiropas Savienības popularizēšanai.

- Projekts “MY COMMUNITY 2020”

vērsts uz pieaugušo digitālo prasmju un medijpratības veicināšanu sociāli mazaizsargāto personu grupās.

No 2019.gada 1.septembra līdz 2020.gada 31.augustam Gulbenes novada pašvaldībā norisinājās ceturtais karjeras attīstības atbalsta projekta Nr.8.3.5.0/16/I/001 „Karjeras atbalsts izglītojamiem vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs” īstenošanas periods: karjeras atbalsts sniegts astoņās novada vispārīgizglītojošajās skolās- Gulbenes novada valsts ģimnāzijā, Gulbenes 2. vidusskolā, Lejasciema vidusskolā, Lizuma vidusskolā, Stāķu pamatskolā, Gulbīša pamatskolā, Rankas pamatskolā, Tirzas pamatskolā-1798 1.-12.klašu izglītojamajiem.

Sociāli labvēlīga un atbalstoša vide

Sociālo jomu novadā pārrauga Gulbenes novada Sociālais dienests. Dienesta 30 darbinieku ikdienas darba galvenais mērķis – sniegt atbalstu personām, kurām tas visbūtiskāk nepieciešams, un kuras saviem spēkiem nespēj nodrošināt pamatvajadzības, uzsvāru liekot uz ģimenēm ar bērniem un veciem cilvēkiem.

Iestādei ir 2 struktūrvienības:

- 1) veco ļaužu dzīvojamā māja, kurā mitinās 18 personas un strādā 3 darbinieki;
- 2) sociālā dzīvojamā māja “Blomīte”, kurā mitinās 16 personas un strādā 3 darbinieki.

Vērtējot sociālo jomu, kopumā vērojama pozitīva tendence, jo samazinās trūcīgo personu skaits.(sk.2.3. tab.).

Sociālā palīdzība novadā (*avots: Gulbenes novada Sociālais dienests*)

tabula 2.3.

Pabalsts	2018.gads	2019.gads	2020.gads
Trūcīgas personas kopā gadā	920	713	690
Izmaksāts pabalsts GMI nodrošināšanai	68462,04	57075,72	75637,45
Izmaksāts dzīvokļa pabalsts	84782,00	67570,00	68383,88
Izmaksāti pārējie pašvaldības pabalsti	145552,33	157947,08	149962,83
t.sk. veselības aprūpei	21960,59	18516,08	14993,22
Kopā visa veida sociālā palīdzība	298 796,37	282 592,80	293 984,16

Pašvaldībā pieejami sociālās palīdzības pabalsti/materiālā palīdzība:

- pabalsts garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai;
- dzīvokļa pabalsts trūcīgajiem, maznodrošinātajiem;
- pabalsts krīzes (ārkārtas) situācijā;
- pabalsts bērna sagatavošanai skolai;
- pabalsts ēdināšanai trūcīgām ģimenēm;
- pabalsts ar tuberkulozi slimojošiem ārstēšanās periodā;
- pabalsts audžuģimenei bērnu uzturam;
- pabalsts audžuvecākiem mīkstā inventāra iegādei;
- ikmēneša pabalsts bērnam bārenim pēc pastāvīgas dzīves uzsākšanas;
- pabalsts bāreņiem pastāvīgas dzīves uzsākšanai;
- pabalsts bāreņiem sadzīves priekšmetu un mīkstā inventāra iegādei;
- dzīvokļa pabalsts bērnam bārenim pēc pastāvīgas dzīves uzsākšanas;
- pabalsts personas dokumentu iegūšanai (trūcīgām personām bez ienākumiem);
- pabalsts atsevišķas situācijas risināšanai;
- apbedīšanas pabalsts;
- pabalsts sakarā ar bērna piedzimšanu;
- materiālā palīdzība 80 un vairāk gadus sasniegušām personām;
- materiāla palīdzība ČAES seku likvidēšanas dalībniekiem;
- materiāla palīdzība politiski represētām personām.

Sociālais dienests organizē pakalpojumu “Aprūpe mājās”, pamatojoties uz deleģējuma līgumu ar organizāciju “Latvijas Samariešu apvienība”.

2019.gadā tika realizēts projekts „*Sociālās aprūpes centra "Jaungulbenes alejas" energoefektivitātes paaugstināšana*” par kopējo summu 2 446 934,41 EUR. Projekta ietvaros pabeigta ēkas "Jaungulbenes alejas" pārbūve, bijušo skolas ēkuielāgojot ilgstošas sociālās aprūpes centra vajadzībām. Sociālās aprūpes centrs “Jaungulbenes Alejas” piemērots iemītniekiem ar 99 nodrošinātām guļvietām. Iestādē pirmā darbības gada laikā

uzrādīti augsti kapacitātes rādītāji, nodrošinot jaunu pastāvīgo iemītnieku uzņemšanu un aprūpi gandrīz maksimāli pieļaujamajā apjomā.

2020. gadā Sociālais dienests iesaistījās ESF projektā *“Profesionāla sociālā darba attīstība pašvaldībās”* aktivitātē “Ģimenes asistenta pakalpojuma aprobēšana”, tādējādi iegūstot papildus resursu – individuālu, praktisku, izglītojošu un regulāru sociālo pakalpojumu – atbalsts sociālo gadījumu risināšanā.

Realizējot projektu *“Individuālā budžeta modelis pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem”*, pakalpojumus saņēma 10 personas. Projekta *“Vidzeme iekļauj”* ietvaros 68 bērniem, kuriem noteikta invaliditāte un kuri dzīvo ģimenēs, un viņu vecākiem tiek nodrošināta iespēja saņemt sociālās rehabilitācijas pakalpojumus.

Asistenta pakalpojumi pašvaldībā tiek piešķirti personām ar I vai II invaliditātes grupu un bērniem, kuriem piešķirta īpašā kopšana ar smagiem funkcionāliem traucējumiem no piecu līdz 18 gadu vecumam. Gulbenes novada sociālais dienests šādu pakalpojumu nodrošina 92 klientiem.

Gulbenes novada bāriņtiesa savā darbībā prioritāri nodrošināja bērnu un aizgādībā esošo personu tiesību un tiesisko interešu aizsardzību un pamatojās uz normatīvajiem aktiem un publisko tiesību principiem (sk. 2.4. tab.).

Gulbenes novada bāriņtiesas darbs 2018.-2020. gadā (avots: Gulbenes novada bāriņtiesa)

tabula 2.4.

	2018.gads	2019.gads	2020.gads
Juridiskie apliecinājumi	901	958	754
Pārstāvība tiesu sēdēs	59	108	82
Bērni ārpusģimenes aprūpē	102	98	102
Audzģimenes	10	10	12

Veselība un veselīgs dzīvesveids

2020. gadā noslēdzās projekts *“Ģimenes ārstu prakšu infrastruktūras uzlabošana Gulbenes novadā”*, tā kopējās izmaksas - 50 095,27 EUR. Projekta mērķis - uzlabot kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību, jo īpaši sociālās, teritoriālās atstumtības un nabadzības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem, attīstot veselības aprūpes infrastruktūru Gulbenes novada lauku teritorijās esošajās ģimenes ārstu praksēs. Projektā veikti infrastruktūras uzlabošanas darbi 6 Gulbenes novadā esošās ārstniecības iestādēs.

Pārskata periodā norisinās aktīvas darbības projekta *“Veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi Gulbenes novadā”* ietvaros. 2019. gadā noslēdzās projekta 1. kārtā. Projekta mērķis bija uzlabot pieejamību veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumiem Gulbenes novada iedzīvotājiem, jo īpaši teritoriālās, nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem. Projekta 1. kārtas kopējās izmaksas - 263 841,50 EUR. 2020.gadā turpinās projekta otrā kārtā.

- Projekta ietvaros pārskata periodā (2018.-2020.gadam) tika īstenotas:
- 134 vingrošanas nodarbības fizisko aktivitāšu veicināšanai novada iedzīvotājiem;
  - 26 informatīvas akcijas par slimību profilaksi pagastu iedzīvotājiem;
  - 120 nodarbības ar fizioterapeitu fizisko aktivitāšu veicināšanai sociālās aprūpes centros un veco ļaužu mājā;
  - 28 peldēšanas nodarbības senioriem un personām ar invaliditāti;
  - 285 interaktīvas nodarbības izglītības iestādēs bērniem un vecākiem par veselības veicināšanas tēmām;
  - 8 veselību veicinošas nometnes bērniem;
  - 609 peldētprasmes nodarbības fizisko aktivitāšu veicināšanai bērniem no 1. līdz 5. klasei, u.c. nodarbības, semināri un meistarklases.

Informēta un sociāli aktīva sabiedrība

Pārskata periodā Gulbenes novada pašvaldība iedzīvotājus par aktualitātēm Gulbenes novadā informēja izmantojot dažādus komunikācijas instrumentus:

1. Laikraksts.

Pašvaldības informatīvajā izdevumā „Gulbenes Novada Ziņas” atspoguļoti pašvaldības saistošie noteikumi, īstenotie projekti, aktualitātes kultūrā, izglītībā, sportā, uzņēmējdarbībā, sociālajā un citās jomās. Pārskata periodā izdevums saglabāja savu tirāžu, periodiskumu un apjomu, iznākot reizi mēnesī 10 600 eksemplāru tirāžā. Tāpat tas bija lasāms www.gulbene.lv.

2. Mājaslapa.

Aktuālās un oficiālās informācijas sniegšanai, kā arī komunikācijai ar iedzīvotājiem tika uzturēta pašvaldības mājaslapa www.gulbene.lv. Izmantojot mājaslapas piedāvātās iespējas, iedzīvotāji varēja uzdot sev interesējošos jautājumus, rakstot sadaļā “Vaicā pašvaldībai vai izsaki viedokli”.

3. Reģionālie mediji.

Gulbenes novada notikumu un pasākumu atspoguļošanai reģionālā un nacionālā līmenī Gulbenes novada pašvaldība sadarbojās ar SIA „Valmieras TV”, SIA „Radio Skonto Vidzeme”.

4. Lietotne GulbeneLV.

Lai palielinātu iedzīvotāju līdzdalību pašvaldības dzīvē, ieviesta lietotne GulbeneLV. Ikvienam ir iespēja ziņot par aktuālām problēmām, kas pamanītas apkārtējā vidē.

5. Sociālie tīkli.

Lai veicinātu modernāku informācijas apmaiņu ar iedzīvotājiem, sociālajos medijos [facebook.com](https://www.facebook.com), [twitter.com](https://www.twitter.com) un [draugiem.lv](https://www.draugiem.lv) tika uzturēti Gulbenes novada pašvaldības konti, kuros regulāri papildināta un uzturēta informācija par notikumiem pašvaldībā un novadā.

2020.gadā komunikācijā ar iedzīvotājiem pārsvarā tika pielietoti digitālās komunikācijas rīki. Ņemot vērā to, ka domes un komiteju sēdes iedzīvotājiem nebija iespējams apmeklēt klātienē, tās sākotnēji tiešraidē tika translētas sociālā medija [Facebook.com](https://www.facebook.com) oficiālajā Gulbenes novada pašvaldības profilā, pēc tam Gulbenes novada pašvaldības [Youtube.com](https://www.youtube.com) kanālā.

Pārskata periodā darbu ar jaunatni nodrošināja 4 jauniešu centri (sk.2.3.att.). Pārskata perioda tendences darbā ar jauniešiem:

- Jaunatnes darba attīstība digitālajā vidē - tiek izmantotas mērķauditorijas interesēm atbilstošas sociālo mediju platformas: Instagram.com, Facebook.com, YouTube.com, kā arī saziņai - WhatsApp, Zoom, Microsoft Teams, kur jaunieši ir sasniedzami;
- Gulbenes novada jaunieši tiek apvienoti un mazināta teritoriālā faktora ietekme uz viņu dzīves kvalitāti: laika periodā no 2019.gada līdz 2020.gadam, visi jauniešu centri kopā ir organizējuši vairākus kopīgus pasākumus/aktivitātes dažādās novada vietās, lai apvienotu novada jauniešus. Jauniešiem tiek dota iespēja iepazīties ar citiem novada jauniešiem, jauniešu centriem un vietām novadā;
- Mobilā darba pārstrukturizēšana: 2019./2020.gadā jaunatnes darbinieki sāka pāriet no iepriekš izveidotās mobilā darba sistēmas – kā ietvaros jaunatnes darbinieki devās uz vietām, kur nav skolu un jauniešu centru, mainīja fokusu un sāka veikt darbu ar jaunatni skolās;
- Rankas pagasta jauniešu iniciatīvas centrs “B.u.M.s.”, kopš pirmās centra atklāšanas dienas, atradās kādreizējā Rēveļu pamatskolā, Gaujasrēveļos. Pēc ilgām sarunām, 2020.gada martā tika uzsākta jauno telpu pārveidošana un pielāgošana jauniešu centra vajadzībām. Šobrīd jauniešu centrs atrodas dienesta viesnīcas ēkā (ar atsevišķu ieeju) līdzās Rankas pamatskolai. Pirms ārkārtējās situācijas pasludināšanas valstī, JIC “B.u.M.s.” telpas jaunieši apmeklēja daudz biežāk kā iepriekšējā vietā Gaujasrēveļos.

Jauniešu centri Gulbenes novadā

2.3.attēls

Projekta “*PROTI un DARI!*” ietvaros Gulbenes novada pašvaldība veicina jauniešu vecumā no 15 līdz 29 gadiem (ieskaitot), kuri nemācās, nestrādā, iesaisti izglītībā, tajā skaitā, aroda apgūvē pie amata meistara, nodarbinātībā. Līdz 2020. gadam projekta aktivitātēs tika iesaistīti 54 jaunieši, kuriem bija iespēja attīstīt tās prasmes, zināšanas un iemaņas, kas sekmē uzsākt darba gaitas, iesaistīties izglītībā vai uzsākt pašnodarbinātību. Projekta kopējais pieejamais finansējuma 100 818,47 EUR. Projekta "PROTI un DARI!" aktivitātēm tika pagarināts īstenošanas termiņš līdz 2021.gada 31.decembrim.

Cilvēkresursu attīstības jomā īstenotie projekti

Gulbenes novada attīstība tiek virzīta uz cilvēkresursu kapacitātes paaugstināšanu un tehnisko infrastruktūru sakārtošanu, kā arī pašvaldības pakalpojumu nodrošināšana iedzīvotājiem. No 2018.-2020.gadam Cilvēkresursu attīstības jomā īstenoti projekti 7 763 210,56 eiro vērtībā (sk.2.6. tab.), no tiem 2020.gadā īstenoti projekti 1 870 738,90 eiro vērtībā (sk.2.5.tab.). 2020.gada finansējuma īpatsvars – 56,2 % fondu finansējums, 35,5 % pašvaldības finansējums, 8,3 % cits finansējums.

Cilvēkresursu attīstības jomā īstenotie projekti 2020.gadā

tabula 2.5.

Nr.	Projekta nosaukums	Projekta kopējās izmaksas, EUR	Pašvaldības finansējums, EUR	Fonda finansējums, EUR	Cits finansējums, EUR
KOPĀ		1 870 738,90	664 562,61	1 050 747,36	155 428,93
1	Stāžu PII virtuves bloka jumta siltināšana un hidroizolācija	9 122,94	9 122,94	0,00	0,00
2	Gulbenes pilsētas 3 PII gaitiņa remonts	23 924,7	23 924,7	0,00	0,00
3	Gulbenes 2 PII ventilācijas sistēmas virtuvei un apkures vadības bloka nomaina	6 687,91	6 687,91	0,00	0,00
4	Žoga un vārtu montāža Jaungulbenes PII "Pienenīte"	8 010,2	8 010,2	0,00	0,00
5	Žoga remonts un kanalizācijas cauruļvadu nomaina Gulbenes 3 PII "Ābelīte"	4 674,12	4 674,12	0,00	0,00
6	Tualetes telpu remonts Rankas PII "Ābelīte"	13 279,85	13 279,85	0,00	0,00
7	Gulbenes novada valsts ģimnāzijas telpu pārbūve, II kārtā	412 597,94	135 497,51	242 888,15	34 212,28
8	Gulbenes novada valsts ģimnāzijas telpu pārbūves I un II kārtas būvdarbi Skolas ielā 12	446 956,5	157 495,51	253 722,61	35 738,38
9	Gulbenes novada vidusskolas ergonomiskas mācību vides izveidošana	777 374,7	210 111,81	497 225,62	70 037,27
10	Stāžu pamatskolas ietves izbūve	44 251,96	44 251,96	0,00	0,00
11	Druvienas pamatskolas ēkas jumta remonts	22 551,53	11 619,11	0,00	10 932,42

12	Virtuves ventilācijas nomaiņa Lizuma vidusskolā	4 529,00	4 529,00	0,00	0,00
13	Sociālā dienesta tualetes remonts	11 493,15	11 493,15	0,00	0,00
14	Sociālā dienesta siltumapgādes sistēmas remonts	6 389,60	6 389,60	0,00	0,00
15	Sociālās dzīvojamās mājas "Blomīte" telpu remonts	14 469,53	14 469,53	0,00	0,00
16	Ģimenes ārstu prakšu infrastruktūras uzlabošana	50 095,27	3 005,71	42 580,98	4 508,58
17	POP UP EUROPE Delivering Europe to its citizens	14 330,00	0,00	14 330,00	0,00

Salīdzinot pēdējo trīs gadu laikā piesaistītās investīcijas prioritātei "Cilvēkresursu attīstība", redzams, ka 2020.gadā skaita ziņā realizēti visvairāk projekti, bet finansējuma ziņā - 2019.gadā (sk. 2.6. tab.).

Cilvēkresursu attīstības jomā piesaistītās investīcijas un īstenotie projekti no 2018. – 2020.gadam

tabula 2.6.

2018.gads	2019.gads	2020.gads	Tendence
692 074,23 EUR	5 200 397,43 EUR	1 870 738,90 EUR	
8 projekti	11 projekti	17 projekti	

2.2. Prioritāte IP2. Ilgtspējīga ekonomika un uzņēmējdarbību atbalstoša vide

Attīstīta satiksmes un sakaru infrastruktūra

Neskatoties uz to, ka iedzīvotāju skaits novadā ar katru gadu samazinās, reģistrēto transporta līdzekļu skaits arvien palielinās, kas rada papildus slodzi transporta infrastruktūrai (sk. 2.7. tab.).

Gulbenes novadā reģistrētie (tehniskā kārtībā esošie) transporta līdzekļi (*avots: CSDD dati*)
tabula 2.7.

Gads	Vieta	Kopā	Kopā	Vieglie	Kravas	Autobusi	Motocikli un tricikli	Piekabes un puspiekabes	Kvadricikli	Tendence
2018.gads	Novads	5635	8704	4483	485	14	126	519	8	
	Gulbene	3069		2356	323	32	52	301	5	
2019.gads	Novads	6134	9373	4815	541	7	159	605	7	
	Gulbene	3239		2495	321	34	63	319	7	
2020.gads	Novads	7227	10715	5619	624	10	209	755	10	
	Gulbene	3488		2624	347	34	87	388	8	

Pārskata periodā Gulbenes novadā kopējais reģionālo ceļu garums – 167 km, vietējās nozīmes ceļu garums – 421 km, nozīmīgi transporta koridori – 5 un 2 aktīvās dzelzceļa līnijas. Pašvaldības ceļu kopējais garums pēdējos 3 gados praktiski nav mainījies (sk.2.8. tab.).

Gulbenes novada pašvaldību ceļu un tiltu kopsavilkums 2020.gadā

tabula 2.8.

Pārvalde	Ceļu garums pa seguma veidiem, km					Tilti		
	<i>melns</i>	<i>grants</i>	<i>bruģis</i>	<i>bez seguma</i>	<i>kopā</i>	<i>skaits</i>	<i>garums, m</i>	<i>laukums, km²</i>
Beļava		59,49		20,37	79,86			
Daukstes	3.91	47.38	0.14	5.88	57.31	1	4.00	24
Druviena	0.08	21.51			21.59			

Galgauška		31.36		1.28	32.64	2	25.00	168.00
Jaungulbene		35.26			35.26	1	17.50	131
Lejasciems		2.39		86.01	88.40	1	20.00	80
Litene		66.54	3.30	16.36	86.20	1	25.00	175
Lizums	1.46	55.33			56.79			
Līgo		27.80	1.50	3.51	32.81			
Ranka		57.32			57.32			
Stāmeriena		19.68		37.36	57.04			
Stradi	0.79	23.15		13.22	37.16	2	36.07	247
Tirza	0.23	37.81			38.04			
Pagastos kopā	6.47	485.02	4.94	183.99	680.42	8	127.57	825
Gulbenes pilsētā	0.22	1.67	0.03	0.77	2.69	2	15.80	114
Kopā novadā 2020.gadā	6.69	486.69	4.97	184.76	683.11	10	143.37	939
2019.gadā	6,08	487,45	4,97	184,75	683,25	10	143,37	939
2018.gadā	6,08	487,12	4,97	185,07	683,24	10	143,39	949

Gulbenes novadā 2020.gadā reģistrēto ielu kopējais garums ir ap 108 km, no kurām vairāk kā puse – 56 km ir ar melno segumu (sk. 2.9.tab.).

Gulbenes novada ielu kopsavilkums 2020.gadā

tabula 2.9.

Pārvalde	Ielu garums pa seguma veidiem, km				
	<i>melnais</i>	<i>grants</i>	<i>bruģis</i>	<i>bez seguma</i>	<i>kopā</i>
Beļava	5.292	10.257			15.549
Daukstes	3.198	0.314			3.512
Galgauška	0.200	3.366		0.600	3.166
Jaungulbene	1.959	1.129			3.088
Lejasciems	1.499	2.937		1.133	5.569
Litene	1.504	4.412		0.447	6.363
Lizums	1.203	1.240			2.443
Līgo	1.547	0.400			1.947
Ranka	1.862	2.799			4.661
Stāmeriena		0.432		1.697	2.129

Stradi	3.483	1.986			5.469
Tirza	0.822	0.852			1.674
Novadā	22.569	29.124			55.570
Gulbene	33.552	18.862	0.160	0.527	53.101
Kopā novadā 2020.gadā	56,121	47,986	0,160	0,527	108,671
2019.gadā	54,107	48,937	0,050	4,404	107,498
2018.gadā	52,784	50,215	0,050	4,404	107,453

2020. gadā noslēdzās projekts "*Infrastruktūras uzlabošana uzņēmējdarbības attīstībai Brīvības ielas zonā*". Kopumā no 2017. līdz 2020. gadam īstenoti 6 objekti: Ražotāju ielas, Lapu ielas, Brīvības ielas pārbūve, rotācijas apļa izveide, Zaļā ielas pārbūve un Alkšņu ielas ŪKT pārbūve. 2020.gadā pabeigti 2 objekti: Zaļās ielas pārbūve un Alkšņu ielas ūdenssaimniecības kanalizācijas tīklu pārbūve. Īstenojot projekta aktivitātes, tiek veicināta reģiona attīstība, radīta labvēlīga vide esošo uzņēmumu attīstībai un jaunu uzņēmumu veidošanai Gulbenes pilsētā, kā arī nodrošināta publiskās infrastruktūras sakārtošana sabiedrībai kopumā. Projekta kopējās izmaksas - 3 641 603,82 EUR, no tām attiecināmās izmaksas ir 3 551 948,36 EUR. 85% jeb 3 019 156,11 EUR no attiecināmajām izmaksām ir Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF) finansējums, 3.75% jeb 133 198,06 EUR ir Valsts finansējums, bet 11.25% jeb 399 594,19 EUR ir pašvaldības līdzfinansējuma daļa. Projekta neattiecināmās izmaksas 89 655,46 EUR tiek segtas no pašvaldības budžeta līdzekļiem.

Sadarbība

Laika posmā no 2018.gada līdz 2020.gadam sadarbība ar Bolnisi pašvaldību Gruzijā tika nostiprināta, noslēdzot līgumu 2019.gadā (vienošanās par sadarbību noslēgta 2016.gadā). Savukārt starptautiskās sadarbības partneru loks tika paplašināts, 2019.gadā noslēdzot nodomu protokolu par sadarbības uzsākšanu ar Palma di Montekjaro pašvaldību Sicīlijā. Kopumā Gulbenes novada pašvaldība sadarbojas ar 17 pašvaldībām, iestādēm un organizācijām 11 valstīs Eiropas Savienībā, Gruzijā, Krievijā, Moldovā, Azerbaidžānā un Baltkrievijā.

Pašvaldība ir atvērta sadarbībai ar pilsonisko sabiedrību un aicina nevalstisko sektoru aktīvi iesaistīties plānošanas un valsts pārvaldes īstenošanas procesos. Pārskata periodā organizācijas un sabiedrības grupas tika aicinātas piedalīties pašvaldības organizētajās sabiedriskajās apspriešanās, diskusijās un darba grupās, kā arī citos līdzdalības pasākumos.

Gulbenes novada pašvaldība iespēju robežās atbalsta nevalstisko organizāciju darbību:

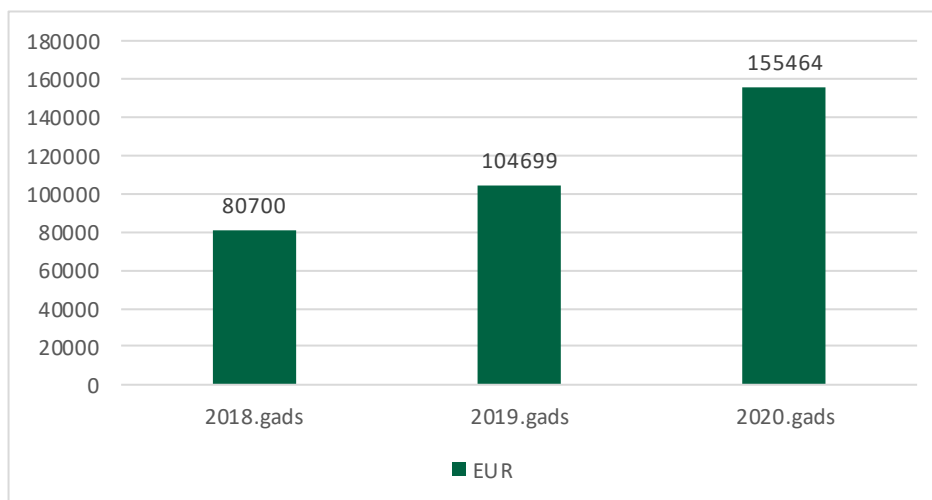
- bezatlīdzības telpas;
- atbalsts pasākumu un projektu realizēšanā;
- transporta nodrošinājums;

- informācijas izplatīšana;
- līdzfinansējums NVO mērķu sasniegšanai.

Pašvaldība katru gadu finansiāli atbalsta sabiedrisko organizāciju projektu idejas un aktivitātes, sporta iniciatīvas, tajā skaitā dalības maksu segšanu un pasākumu organizēšanu. Pēdējo 3 gadu laikā atbalstam piešķirtā finansējuma apjomam ir tendence pieaugt (sk.2.4.att.).

Pašvaldības finansējums NVO atbalstam

2.4.attēls

Profesionāla publiskā pārvalde

Gulbenes novada Valsts un pašvaldības vienotais klientu apkalpošanas centrs (turpmāk -VPVKAC) darbinieki savas kompetences ietvaros konsultē fiziskas un juridiskas personas jautājumos, kas saistīti ar pašvaldību, sniedz informāciju arī par valsts iestādēm un nevalstiskajām organizācijām, to sniegtajiem pakalpojumiem.

VPVKAC nodrošina konsultācijas par e-pakalpojumiem, ko sniedz:

1. Valsts ieņēmumu dienests;
2. Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra;
3. Valsts zemes dienests;
4. Lauksaimniecības datu centrs;
5. Uzņēmumu reģistrs;
6. Nodarbinātības valsts aģentūra;
7. Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde;
8. Valsts darba inspekcija;
9. Lauku atbalsta dienests.

Pamatojoties uz Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2020. gada atskaiti "Par ikgadējo VPVKAC darbības atskaiti Ziemeļaustrumos esošajiem PVKAC", 2020.gadā sniegto pakalpojumu skaita ziņā Ziemeļaustrumos esošajos VPVKAC līderpozīcijās ir reģionālās nozīmes Gulbenes VPVKAC gan kvantitatīvajos, gan kvalitātes

rādītājos. Salīdzinot ar 2019.gadā sniegto pakalpojumu skaitu, kas bija 4172 pakalpojumi (klātienē un telefoniskie), 2020.gadā sniegti 11 196 pakalpojumi (klātienē un telefoniskie).

Domes pieņemto lēmumu izpildi, kā arī darba organizatorisko un tehnisko apkalpošanu nodrošina Gulbenes novada pašvaldības administrācija, kuras sastāvā ir 79 darbinieki (uz 31.12.2020.). Lai nodrošinātu efektīvu, operatīvu un saimniecisku pārvaldību elektroietaišu apsaimniekošanā un uzturēšanā Gulbenes novada pašvaldības īpašumos, Īpašumu pārraudzības nodaļas kolektīvs 2020.gadā tika papildināts ar divām elektriķu amata vietām, vienlaikus samazinot šādas amata vietas pagastu pārvaldēs. Darbinieku izglītība pašvaldības administrācijā uz 31.12.2020. norāda uz speciālistu augsto kompetenci, proti, 84,8% no 79 darbiniekiem ir ar vienu vai vairākiem augstākās izglītības diplomiem.

Pārskata periodā Gulbenes novada pašvaldībā tika izmantota elektroniskā dokumentu vadības sistēma „Namejs”. Sistēma ļāva uzdot darbiniekiem uzdevumus, sekot dokumentu plūsmai, to apstrādei, uzlabojot iekšējās kontroles sistēmu un paātrinot apmeklētāju apkalpošanu. 2020.gadā būtiski vairāk nekā iepriekšējos gados ir palielinājies elektroniski apstrādāto un parakstīto dokumentu skaits, kā arī e-adresē saņemto dokumentu skaits. Uz e-adresi nosūtīto dokumentu skaits salīdzinājumā ar 2018.gadu palielinājies 4 reizes, savukārt elektroniski parakstīto dokumentu skaits - 2,84 reizes.

Energoefektīva pārvaldība

Projekta *“Act Now: Action for Energy Efficiency in Baltic Cities (Rīkojies tagad: Rīcība energoefektivitātes uzlabošanai Baltijas valstu pilsētās)”* ietvaros, lai nodrošinātu kvalitatīvu siltumenerģijas datu ieguvī, 2019.gadā tika uzstādīti 39 siltumenerģijas skaitītāji un 82 attālinātās nolasīšanas punkti, kas ļauj veikt siltumenerģijas, turpgaitas un atgaitas temperatūru, kā arī plūsmas monitoringu, fiksējot datus ik pēc 20 minūtēm. Tas ļauj veikt arī precīzākus aprēķinus par ēku siltumenerģijas patēriņiem un izvirzīt prioritāros objektus ieguldījumiem. Projekta ietvaros 2020.gadā izstrādāts *Gulbenes novada ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plāns līdz 2030.gadam*.

Gulbenes novada pašvaldība ir pirmā Latvijas pašvaldība, kas noslēgusi brīvprātīgo vienošanos ar Ekonomikas ministriju (Būvniecības valsts kontroles biroja personā), kas norāda uz pašvaldības apņemšanos uzlabot energoefektivitāti un veicināt energoefektivitātes pakalpojumus.

Projekta *“Saules enerģijas izmantošana Gulbenes novada pašvaldības administrācijas ēkā”* ietvaros Ābeļu ielā 2, Gulbenē, uzstādīta saules paneļu stacija ar kopējo jaudu 54,510 kW. Objekts nozīmīgs ar to, ka atjaunojamie energoresursi tiek izmantoti publiskajā pārvaldē, publiskā ēkā, turklāt projekta rādītāji tiks publiski demonstrēti ekrānā pie ēkas galvenās ieejas. Projekts veicinās siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu un mazinās ietekmi uz globālajām klimata pārmaiņām. Projekta īstenošanas rezultātā plānotais CO₂ emisiju izmešu daudzuma samazinājums ir 5,406 tonnas gadā.

Pēdējo 3 gadu laikā Gulbenes novada pašvaldība nomainījusi 11 zemas efektivitātes malkas apkures katlus. Veco katlu vietā uzstādīti 11 jauni automatizēti, augstas efektivitātes koksnes granulu apkures katli, kuru efektivitāte sasniedz pat 92,5%. Šajā periodā pārbūvēti arī divi malkas katli uz koksnes granulu katliem. Katlu nomaiņas dēļ, uzlabojies ēku

komforta līmenis, samazinājies nepieciešamais kurināmā daudzums, kā rezultātā samazinājusies nepieciešamība pēc lielām rezervēm un uzglabāšanas punktiem, kā arī uzlabojusies gaisa kvalitāte katliekārtu apkārtņēs, pazeminājusies nepieciešamība pēc apkopēm un samazinājies apkalpojošā personāla skaits. Avāriju, kļūmju gadījumos automātiski tiek izsūtīti brīdinājumi apkalpojošajam personālam, tādā veidā uzlabojot atgadījumu novēršanas ātrumus.

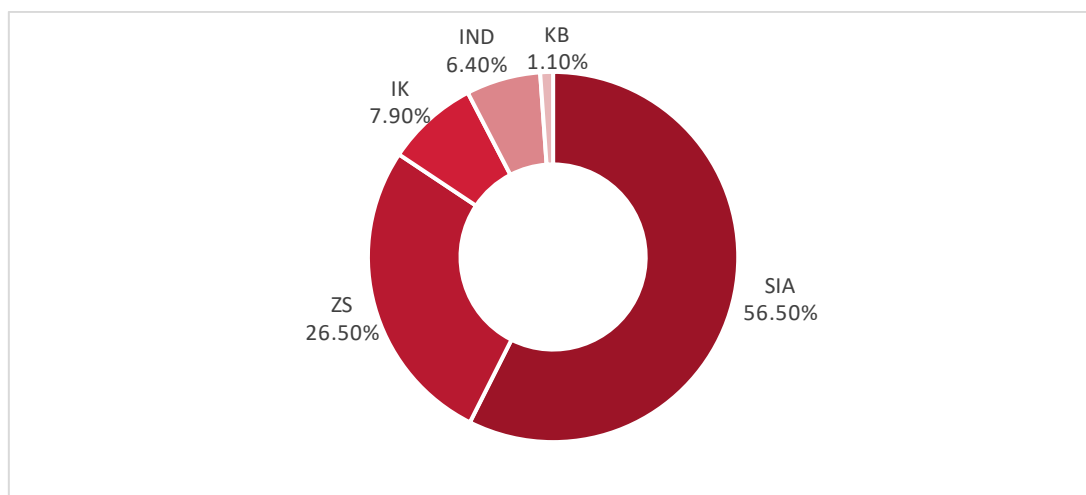
Uzņēmējdarbības vide

Uzņēmējdarbības vides aktivitāti Gulbenes novada teritorijā apliecina VID statistiskie dati, kas norāda uz pozitīvu tendenci, kad pērn palielinājās reģistrētu patentmaksas maksātāju skaits par 32% salīdzinot ar gada sākumu, sasniedzot 41, attiecīgi saimnieciskās darbības veicēju skaits par 3,7%, sasniedzot 1089 personas, arī paziņotā saimnieciskā darbības veicēju skaits palielinājies par 10,6%, sasniedzot 467.

Kopumā pēdējos 3 gados reģistrēto komersantu skaits ir pieaudzis – reģistrētie komersanti 2018.gadā – 1304, 2019.gadā - 1316 un 2020.gadā - 1351, no tiem nemainīgi populārākā darbības forma ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību, veidojot 56.5 % un atbilstoši teritorijas resursu iespējām – 26.5% zemnieku saimniecības (sk.2.5.att.)

Gulbenes novadā reģistrēto komersantu procentuālais sadalījums pēc veidiem 2020.gadā
(avots:Lursoft)

2.5.attēls

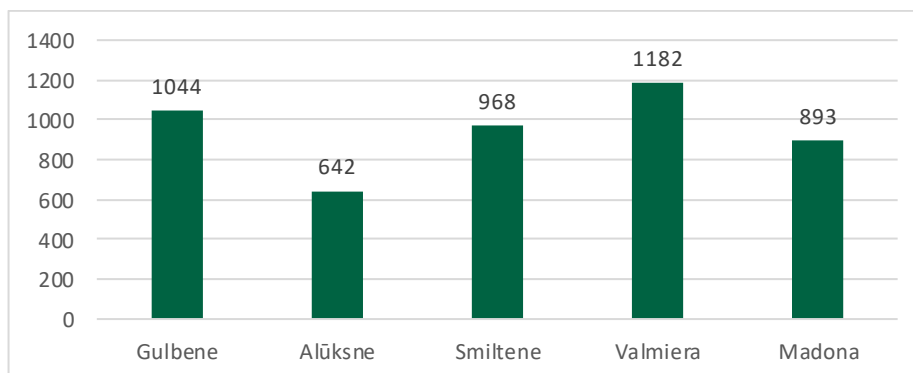
Pretēji Latvijas mēroga kopējai tendencei, Gulbenes novadā jaunreģistrētu komersantu skaits palielinājies par 10%, sasniedzot 64 vienības – 55 sabiedrības ar ierobežotu atbildību (SIA) un 9 individuālie komersanti (IK). Lursoft dati liecina, ka Latvijas mērogā aizvadītajā gadā reģistrēts zemākais jaunu uzņēmumu skaits pēdējo 17 gadu laikā, kas ir par 14,42% mazāk nekā pērn. Savukārt likvidēti - 29, kas ir par 27 uzņēmumiem mazāk nekā 2019. gadā.

Uzņēmējdarbības kā vietējās ekonomikas virzītājspēka aktīvu attīstību apliecina CSP dati par strādājošo mēneša vidējās darba samaksa pieaugumu. Gulbenes novadā vērojams viens no straujākajiem atalgojuma pieaugumiem Vidzemes reģionā 10-14% apmērā pret 2018. un 2019.gadu, sasniedzot 1044 EUR bruto atlīdzību privātā sektora

darbībā ar nodarbināto skaitu ≥ 50 (sk.2.6.att.). Mērenāka izaugsmes tendence novērojama mikro un mazo komersantu atalgojuma sistēmā ar nodarbināto skaitu līdz 50 personām, attiecīgi +5% apmērā, sasniedzot 892.

Atalgojuma grafiks Vidzemes reģionā

2.6.attēls

2020.gadā Nodarbinātības valsts aģentūras Balvu filiālē (NVA) reģistrētas 739 vakances, no tām filiāles Gulbenes klientu apkalpošanas centrā (KAC) – 546. Ik gadu NVA darbinieki veic pretendentu atlasīšanu no bezdarbnieku un darba meklētāju vidus pēc darba devēja pieprasījuma. 2020.gadā Gulbenes KAC veikta 81 atlase uz 210 vakancēm, darbā iekārtojušies 60 klienti. Jāatzīmē, ka NVA Gulbenes filiālē 2020.gadā saņemti 4 kolektīvās atlaišanas paziņojumi par 212 darbinieku skaita samazināšanu.

Pamatojoties uz sadarbības memorandu, uzsākta ciešāka sadarbība ar jaunizveidoto biedrību “*Uzņēmēji Gulbenes novadam*”. Apvienojot novada lielākos darba devējus, tiek pārstāvētas nozaru viedokļu līderu intereses komunikācijā ar valsts un pašvaldību iestādēm, virzot un īstenojot iniciatīvas, lai jau tuvākajā nākotnē radītu progresīvu vidi jaunajiem speciālistiem un ģimenēm, kā arī nodrošinātu labvēlīgus apstākļus darbam, profesionālai izaugsmei un pilnvērtīgai atpūtai. Sadarbībā ar apvienību 2020.gadā notikušas tikšanās ar valsts augstākā līmeņa vadītājiem, notikusi pieredzes apmaiņa ar Ādažu, Mārupes un Cēsu novada uzņēmējiem. Sadarbībā ar pašvaldības uzņēmējdarbības konsultantu, organizētas sarunas ar potenciāliem attīstītājiem jaunu mājokļu būvniecības, brīvā laika atpūtas iespēju dažādošanai Gulbenes novadā.

LIAA biznesa inkubatoru tīklā Latvijā darbojas 13 biznesa inkubatori un 5 atbalsta vienības. Mērķtiecīgā pašvaldības iesaistē, paplašinot atbalsta sniedzēju pārklājumu, no 2020.gada decembra, LIAA biznesa inkubatoru pakalpojumi ir kļuvuši pieejamāki uzņēmējdarbības ideju autoriem (pirmsinkubācijā) un jaunajiem uzņēmējiem agrīnā saimnieciskās darbības stadijā (inkubācijā), uzsākot atbalsta vienības darbu Gulbenē, Rīgas ielā 47. Sadarbībā ar LIAA Madonas biznesa inkubatora atbalsta vienību klientam ir iespēja saņemt konsultatīvu un praktisku atbalsta komplektu produktu, pakalpojumu straujākai virzībai pasaules tirgū.

Neraugoties uz nenoteiktības situāciju valstī, pretendentu interese par pašvaldības grantu programmu turpina palielināties, saņemto pieteikumu skaits bija 2 reizes lielāks nekā iepriekšējos divos gados. Līguma slēgšanas tiesības par finansējuma piešķiršanu 46 233,50 euro apjomā piedāvātas 10 no 16 komercdarbības ideju īstenošanai. Grantu programmas rezultāti apliecina nepieciešamību atbalstīt ideju iniciatīvas, radot alternatīvas nodarbinātības iespējam. *Grantu programmas "Starteris"* atbalsta apmērs vienai idejai (5000 EUR) un kopējais atbalsta apmērs (50 000EUR) apliecina, ka Gulbenes novada pašvaldība ir viena no atvērtākajām jaunu ideju iniciatīvām Vidzemes reģiona mērogā.

Tūrisma attīstība

Tūrisma pakalpojumus Gulbenes novadā pārskata periodā nodrošināja pašvaldības aģentūra „Gulbenes novada tūrisma un kultūrvēsturiskā mantojuma centrs” un tās divas struktūrvienības - tūrisma informācijas centrs “Stāmeriena” un Izglītojošais un interaktīvais centrs “Dzelzceļš un Tvaiks” Gulbenē.

Pārskata periodā sadarbībā ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru un Eiropas Reģionālās attīstības fonda atbalstu darbības programma "Izaugsme un nodarbinātība" - 3.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt augstas pievienotās vērtības produktu un pakalpojumu eksporta proporciju” – tiek saņemts finansiāls atbalsts daļībai tūrisma izstādēs. Tas palielina Gulbenes novada tūrisma piedāvājuma atpazīstamību ārvalstu tirgos, veicinot tūrisma nozares attīstību un labvēlīgu vidi jaunu tūrisma uzņēmumu veidošanai.

Lai Gulbenes novadu kā ceļojuma galamērķi padarītu saistošu tūristiem un veicinātu dažādu mērķauditoriju tūristu plūsmas palielināšanos, ik gadu tiek sagatavoti dažādi tūrisma materiāli – brošūras, plakāti, ekskursiju piedāvājumi, elektroniskā avīze, piedāvājums tūroperatoriem, skolēnu ekskursiju piedāvājumi.

Strādājot ar apmeklētājiem tūrisma informācijas sniegšanas jomā, tiek apkopoti dati par apkalpotajiem tūristiem klātienē, saņemtajiem zvaniem un e-pastiem. 2018. un 2019.gada tendences parāda, ka apkalpoto tūristu skaits pieaug, savukārt 2020.gads ir ieviesis korekcijas – palielinājies apkalpoto tūristu skaits, sniedzot informāciju telefoniski un elektroniski (sk.2.10.tab.).

Aģentūras apkopoto klientu skaits

tabula 2.10.

	2018.gads	2019.gads	2020.gads
Klienti aģentūrā	6157	6199	3100
Saņemtie zvani	2896	2953	3544
Saņemtie e-pasti	940	1086	1303
Kopā	9993	10238	7947

No 2018.gada ir palielinājies gan mājaslapas www.visitgulbene.lv, gan arī sociālo mediju facebook.com un instagram.com kontu sekotāju skaits. Tūristu paradumi, meklējot informāciju un plānojot savus ceļojumu maršrutus, mainās - daudz vairāk tiek izmantoti digitālie kanāli. Šajā virzienā aģentūra aktīvi strādā, uzturot nepārtrauktu informācijas apriti sociālo mediju profilos, kā arī pastāvīgi atjaunojot informāciju mājaslapā.

Projekta “*Stāmerienas pils jumta un fasādes atjaunošana un restaurācija*” ietvaros veikta Stāmerienas pils jumta un fasādes atjaunošana un restaurācija par kopējo summu 1 554 648,96 EUR. Valsī noteikto ierobežojumu dēļ 2020.gadā Stāmerienas pils apmeklētājiem bija atvērta 225 dienas, taču šajā laikā to apmeklējuši vairāk nekā 16 tūkstoši apmeklētāji. Stāmerienas pilī 2020.gadā ir notikušas 10 laulību ceremonijas, bet kopumā pilī un pie pils viesojušies vismaz 23 jaunie pāri. Pilī notikuši Gulbenes novada pašvaldības organizēti reprezentatīvie pasākumi, Vidzemes tūrisma asociācijas kopsapulce, Vidzemnieku dārza svētki, Latvijas tūroperatoru vizīte, Projekta “Parki bez robežām” semināri u.c. pasākumi.

Iepriekšējos divos gados - 2018. un 2019.gadā - pils apmeklētājiem bija slēgta, bet informācija par pili un apkārtni bija pieejama Gulbenes novada pašvaldības aģentūras “Gulbenes tūrisma un kultūrvēsturiskā mantojuma centrs” struktūrvienībā tūrisma informācijas centrā “Stāmeriena”, kurā darbinieki veda arī ekskursijās ap pili.

IIC “*Dzelzceļš un Tvaiks*” tika atvērta apmeklētājiem 2018.gada 1.septembrī, kļūstot par labās prakses piemēru pašvaldības un uzņēmēju sadarbībai, radot kvalitatīvu un unikālu tūrisma produktu.

2018.gadā IIC “Dzelzceļš un Tvaiks” ieguva LIAA konkursa “Veiksmīgākais jaunais tūrisma produkts 2018” balvu. 2018.gadā centrs kļuva par programmas “Latvijas skolas soma” dalībnieku, tā piesaistot skolēnu mērķauditoriju un sniedzot iespēju interaktīvi izziņāt dzelzceļa nozari.

2019.gadā centrs papildināts ar septiņām jaunām ierīcēm, papildināts centra piedāvājums ar trīs tematiskajām nodarbībām skolēniem, saņemts LIAA uzaicinājums piedalīties jaunrades festivālā “iNOVUSS”, daloties ar centra izveides pieredzi, organizēts viens no Tūrisma rallija “P27” posmiem, uzņemot centrā ap 600 rallija dalībniekus, vasaras sezonā piedāvāta elektrisko velosipēdu noma.

2020.gadā centra piedāvājums papildināts ar izlaušanās istabas spēli “Perons 13”, izvietota platsliežu drezīna kā centra eksponāts, saņemta licence neformālās izglītības programmai “Citāda VIDE Gulbenes dzelzceļa stacijā”, papildināts tematisko nodarbību skolēniem klāsts ar jaunām četrām nodarbībām.

IIC “Dzelzceļš un Tvaiks” mērķauditorija ir skolēni, ģimenes, pieaugušo grupas, individuāli apmeklētāji, dzelzceļa nozares entuziasti. Kopējam apmeklētāju skaitam bija tendence pieaugt, taču diemžēl korekcijas ieviesa Covid-19 pandēmija, kā rezultātā 2020.gadā centrs bija slēgts gandrīz četrus mēnešus (no 12.03.-18.05., 27.07.-09.08., 21.12.-31.12.) un nenotika skolēnu ekskursijas 2020.gada rudens sezonā (sk.2.11.tab.)

Apmeklējuma statistika ICC “Dzelzceļš un Tvaiks”

tabula 2.11.

2017.gads	2018.gads	2019.gads	Tendence
2397	9183	4071	

2019. gadā noslēdzās Igaunijas – Latvijas pārrobežu programmas projekts „*Green Railways Est-Lat 24 (Zaļie dzelzceļi)*”. Galvenais projekta mērķis bija radīt jaunu un interesantu tūrisma maršrutu, izmantojot kādreizējo šaursliežu dzelzceļa veidotās līnijas Dienvidigaunijā un Vidzemē.

Turpinās Latvijas - Krievijas pārrobežu sadarbības programmas projekts “*GREENWAYS RIGA-PSKOV (Zaļie ceļi Rīga – Pleskava) LV-RU-006*”. 2020. gadā projekta ietvaros veikta posma no Gulbenes līdz Sitas upei attīrīšana no apauguma, krūmiem, “zaļā ceļa” izlīdzināšanas darbi; uzstādītas 15 barjeras motorizētā transporta ierobežošanai; uzstādītas 3 mazākas un 1 lielāka atpūtas vieta; uzstādīts cilvēku plūsmas skaitītājs. Gulbenes novada pašvaldības projekta daļas kopējās izmaksas ir 52 510,00 EUR. Projekta realizācijas ilgums: 01.09.2019. - 30.04.2022.

2020.gadā noslēdzās projekts *Garden pearls Est-Lat 70 (Dārza pērles)*. Galvenais projekta “Dārza pērles” mērķis - dažādot dārzu tūrisma piedāvājumu Igaunijā un Latvijā, radot pievilcīgu un ilgtspējīgu dārzu tūrisma produktu un pakalpojumu klāstu.

2020.gadā noslēdzās projekts “*Latvijas armijas Litenes nometnes vietas labiekārtošana*”. Projekta kopējais finansējums - 34 592,51 EUR. Projekta mērķis - Litenes nometnes vietas kā vēsturiskas vietas sakārtošana, pieejamības un kvalitātes uzlabošana, kā arī iedzīvotāju un tūristu kvalitatīva brīvā laika pavadīšanas iespēju uzlabošana un dažādošana, un sabiedrības izglītošanas vēsturiskos jautājumos veicināšana. Projekta ietvaros tiks veiktas šādas darbības: izveidots karoga masts ar skatu platformu; labiekārtota ugunsкура vieta; uzstādīti informatīvi stendi. 2020.gadā šajā vietā realizēts arī projekts “*Latvijas armijas Litenes vasaras nometnes vietas labiekārtošanu – demilitarizētā lielgabala uzstādīšana*”.

Ilgtspējīgas ekonomikas un uzņēmējdarbību atbalstošas vides jomā īstenotie projekti

Gulbenes novada darbība ir vērsta uz to, lai nodrošinātu atbalstu uzņēmējdarbībai un sekmētu to attīstību, ieviestu uzņēmējdarbības atbalsta politiku, veicinātu industriālo zonu attīstību, veicinātu jauniešu iesaistīšanos nodarbinātībā un uzņēmējdarbībā. No 2018.-2020.gadam Ilgtspējīgas ekonomikas un uzņēmējdarbību atbalstošas vides jomā īstenoti projekti 10 381 295,03 eiro vērtībā, no tiem 2020.gadā īstenoti projekti 2 299 776,60 eiro vērtībā (sk.2.12.tab.). 2020.gada finansējuma īpatsvars – 48,9 % fondu finansējums, 44,1 % pašvaldības finansējums, 7 % cits finansējums.

Ilgspējīgas ekonomikas un uzņēmējdarbību atbalstošas vides jomā īstenotie projekti
2020.gadā

tabula 2.12.

Nr. p.k.	Projekta nosaukums	Projekta kopējās izmaksas, EUR	Pašvaldības finansējums, EUR	Fonda finansējums, EUR	Cits finansējums, EUR
KOPĀ		2 299 776.60	1 014 990.06	1 123 715.95	161 070.59
1	Gulbene - Balvi dzelzceļa līnijas labiekārtošana	36 805.58	19 759.04	17 046.54	0.00
2	Līgo pagasta grants ceļa atjaunošana (Silta is-Ušuri)	88 752.48	88 752.48	0.00	0.00
3	Betona plākšņu ceļa atjaunošana Līgo pagastā	6 560.62	6 560.62	0.00	0.00
4	Litenes dzelzs tilta seguma nomainīšana	7 571.03	7 571.03	0.00	0.00
5	Rūpniecības ielas pārbūve Rankas pagastā	128 571.85	14 464.32	109 286.07	4 821.45
6	Dālderu ielas un ceļa Liepulejas-Dālderu-Stāķi pārbūve Straudu pagastā	293 303.28	32 996.62	249 307.79	10 998.87
7	Kļavkalnu ielas posma pārbūve Beļavas pagastā	225 116.68	25 325.63	191 349.18	8 441.88
8	Mototrases ceļa pārbūve Daukstu pagastā	119 453.05	13 438.47	101 535.09	4 479.49
9	Zaļās ielas pārbūve	310 952.57	34 982.15	264 309.69	11 660.73
10	Alkšņu ielas UKT pārbūve	59 202.24	6 660.26	50 321.90	2 220.08
11	Blaumaņa ielas posma pārbūve	14 585.00	14 585.00	0.00	0.00
12	Kalna ielas Beļavas pagastā seguma atjaunošana	36 293.24	36 293.24	0.00	0.00
13	Dzelzceļa gājēju pārejas izbūve Raiņa ielā	23 347.72	23 347.72	0.00	0.00
14	Grants seguma atjaunošana un grāvju tīrīšana Ziemeļu, Dārza, Asarupes un Tilta ielās	39 122.86	39 122.86	0.00	0.00
15	Gaujas krasta stiprināšana Lejasciemā	4 659.43	4 659.43	0.00	0.00

16	Stāvlaukuma un gājēju ietves seguma atjaunošana Gaītnieku ielā 8A, Gulbenē	39 255.18	39 255.18	0.00	0.00
17	Projekts "Ezeru un Pededzes upes apsaimniekošanas plānu izstrāde"	13 902.90	3 902.90	10 000.00	0.00
18	Pasākums "Zivju resursu aizsardzības pasākumu ieviešana"	31 385.78	5 314.72	26 071.06	0.00
19	Meliorācijas sistēmas atjaunošana Rankas pagastā	33 102.02	6 025.52	27 076.50	0.00
20	Meliorācijas sistēmas atjaunošana Druvienas pagastā	31 380.90	6 258.65	25 122.25	0.00
21	Līgo pagasta slūžu atjaunošana	39 526.01	39 526.01	0.00	0.00
22	Stāmerienas zemessardzes telpu izveidošana un stāvlaukuma izbūve	139 838.63	32 322.96	0.00	107 515.67
23	Atskurbtuves izbūve	18 656.01	18 656.01	0.00	0.00
24	Daukstu pagasta pārvaldes ēkas jumta atjaunošana	22 821.65	22 821.65	0.00	0.00
25	Druvienas pagasta pārvaldes un bibliotēkas atrašanās vietas maiņa	48 748.88	48 748.88	0.00	0.00
26	Druvienas bijušās pamatskolas ēkas vētras sekas novēršana, griestu atslogošana	22 551.53	11 619.11	0.00	10 932.42
27	Domes ēkas Ābeļu ielā 2 pagrabā pārbūve, lai pielāgotu arhīva vajadzībām	2 342.10	2 342.10	0.00	0.00
28	Stāmerienas pagasta pārvaldes administratīvās ēkas teritorijas labiekārtošana un ieejas durvju jumta izbūve	3 060.96	3 060.96	0.00	0.00
29	Ūdens un kanalizācijas tīklu izbūve Baložu un Liepu ielā	164 970.69	164 970.69	0.00	0.00

30	Ūdens un kanalizācijas tīklu izbūve Litenē	74 787.34	74 787.34	0.00	0.00
31	Staru katlumājas apkures sistēmas, skaitītāju uzstādīšana	99 201.29	99 201.29	0.00	0.00
32	Druvienašpagasta katlumājas apkures katla maiņa un modernizācija	32 957.44	32 957.44	0.00	0.00
33	Saules enerģijas izmantošana Gulbenes novada pašvaldības administrācijas ēkā	86 989.66	34 699.78	52 289.88	0.00

Salīdzinot pēdējo trīs gadu laikā piesaistītās investīcijas prioritātei “Ilgtspējīga ekonomika un uzņēmējdarbību atbalstoša vide”, redzams, ka 2020.gadā skaita ziņā realizēti visvairāk projekti, bet finansējuma ziņā - 2018.gadā (sk. 2.13. tab.).

Ilgtspējīgas ekonomikas un uzņēmējdarbību atbalstošas vides jomā piesaistītās investīcijas no 2018. – 2020.gadam

tabula 2.13.

2018.gads	2019.gads	2020.gads	Tendence
4 354 387,17 EUR	3 727 131,26 EUR	2 299 776,60 EUR	
16 projekti	8 projekti	33 projekti	

2.3. Prioritāte IP3. Kultūras telpas attīstība un dzīves vides kvalitāte

Daudzveidīga un saistoša kultūrvide

Gulbenes novada 16 kultūras/tautas namos un brīvdabas estrādēs 2020.gadā kopumā organizēti 412 publiski pasākumi, to formāts bija atkarīgs no tajā brīdī spēkā esošajiem epidemioloģiskajiem nosacījumiem. Gada pirmajā pusē vairāk tika rīkoti pasākumi, nosakot ieejas maksu, savukārt kopš marta lielākā daļa norišu bija bez ieejas maksas.

Salīdzinot tendences organizēto pasākumu un apmeklētāju skaitā 2020.gadā ar diviem iepriekšējiem gadiem, redzams, ka kultūras nozari 2020.gada pasaules tendences ietekmējušas ļoti lielā mērā. Piemēram, kopējais norišu skaits 2020.gadā, salīdzinājumā ar 2019.gadu, krities par aptuveni 49 %, savukārt kopējais pasākumu apmeklētāju skaits gandrīz par 56 % (sk.2.14.tab.).

Kultūras pasākumu un apmeklētāju skaita salīdzinājums kultūras/tautas namos pa gadiem
tabula 2.14.

Kultūras pasākumu skaits novadā	2018.gads	2019.gads	2020.gads	Tendence
	799	793	412	
Kultūras pasākumu apmeklētāju skaits	2018.gads	2019.gads		Tendence
	75641	75182	33526	

2020.gads bija īpašs ar to, ka lielāko gada daļu, veidojot kultūras piedāvājumu, bija jāatkāpjas no tradicionālā klātienas pasākumu formāta. Arvien vairāk tika organizētas arī virtuālās aktivitātes – fotokonkursi, izaicinājumi, video iesūtīšanas konkursi - sociālajos medijos. Tāpat daudzu pasākumu neatņemama sastāvdaļa bija dažādu objektu izgaismošana un svētku mūzikas atskaņošana brīvā dabā. 2020.gads aicināja kultūras norišu apmeklētājus vairāk doties dabā. Salīdzinoši ar 2019.gadu, 2020.gadā lielākā daļa kultūras aktivitāšu norisinājās ārpus telpām.

Viena no Gulbenes novada pašvaldības ilgtermiņa prioritātēm ir amatiermākslas kustības uzturēšana un atbalstīšana. Pēdējo trīs gadu laikā kolektīvu skaits novadā ir stabils (104-106) pašvaldības kolektīvi.

Arī kolektīvu skaits katrā kultūras/tautas namā ir stabils, tāpat arī kolektīvu nozaru sadalījums. Visaktīvāk amatiermākslas kustībā nemainīgi iesaistās Gulbenes kultūras centrs (22 kolektīvi), Lizuma kultūras nams (10 kolektīvi), Tirzas kultūras nams (10), Lejasciema kultūras nams (9).

Analizējot amatierkolektīvu žanrisko sadalījumu, redzams, ka visvairāk kolektīvu darbojas tautisko deju kolektīvu nozarē (22), dažādās citās interešu grupās (21 -popgrupās, bērnu kolektīvos, netradicionālo deju kolektīvos utt.), vokālajos ansambļos (20).

Nozīmīgākie pasākumi 2020.gadā:

- 2020. gada vasaras saulgriežu laikā radīts unikāls video sveiciens novada iedzīvotājiem - *“Teātris ap limuzīnu”*. Video sveiciens uzņemts pēc latviešu kino zelta fonda šedevra “Limuzīns Jāņu nakts krāsā” motīviem un tā tapšanā iesaistījās vairāk nekā 200 novada iedzīvotāju, tostarp 97 amatierteātru aktieri.
- realizēts meistar klašu projekts *“Iedvesmas cēliens amatiermākslā”*. 2020. gada rudenī ar “Vidzemes kultūras programmas” finansiālu atbalstu realizēts projekts “Iedvesmas cēliens amatiermākslā”. Projekta aktivitātēs amatiermākslas kolektīvu dalībnieki smēlās iedvesmu un motivāciju turpmākajam darbam meistar klasēs pie Latvijā zināmiem jomu speciālistiem.
- *Mobilais ziemassvētku vecītis un saldumu namiņi pilsētā*. 2020. gada decembrī novada bērni saņēma Ziemassvētku paciņas no Ziemassvētku vecīša, kurš ieradās katrā pagastā ar izgaismotu un izrotātu svētku auto, savukārt pilsētā darbojās izgaismoti un izrotāti saldumu namiņi, kas radīja īpašu svētku sajūtu un atmosfēru, kā arī ļāva bērniem satikt Ziemassvētku vecīti.

Gulbenes novadā muzeju kultūrtelpu veido Gulbenes novada vēstures un mākslas muzejs, Apsīšu Jēkaba dzimtās mājās "Kalaņģi", Druvienas Latviskās dzīvesziņas centrs, Brāļu Kokaru ekspozīcija, Lejasciema kultūrvēsturiskā mantojuma un tradīciju centrs, Lizuma vidusskolas novadpētniecības muzejs, Rankas pagasta kultūrvēsturiskā mantojuma centrs, Tirzas pagasta novadpētniecības krātuve, PSRS perioda vēstures liecību ekspozīcija, Druvienas Vecā skola- muzejs.

Gulbenes novada vēstures un mākslas muzejs jau vairākas desmitgades mājvietu radis Gulbenes vēsturiskajā daļā - Oranžērijā starp Sarkano pili un Vecgulbenes muižu. Kaut arī pārskata periodā Gulbenes novada vēstures un mākslas muzeja krājumu skaits ir palielinājies (sk. 2.15. tab.), tomēr apmeklētāju skaits pēdējā gadā ir sarucis (sk. 2.16. tab.).

Gulbenes novada vēsture un mākslas muzeja krājumu skaits

tabula 2.15.

Nosaukums	2018.gads	2019.gads	2020.gads	Tendence
Kopējais krājuma priekšmetu skaits	59629	60061	60624	
Pārskata periodā jaunierakstītās vienības krājuma inventāra grāmatā	240	452	563	
Nacionālā muzeja krājuma kopkatalogā ievadītās vienības	1320	1046	1159	
Eksponēto pamatkrājuma priekšmetu skaits	1291	1336	1397	
No muzeja deponēto priekšmetu skaits	165	184	181	
Zinātniskajā un izglītojošā darbā izmantoto pamatkrājuma priekšmetu skaits	2692	3524	2588	

Gulbenes novada muzeju apmeklētāju skaita izmaiņas pa gadiem

tabula 2.16.

Muzejs	2018.gads	2019.gads	2020.gads	Tendence
Gulbenes novada vēstures un mākslas muzejs	25005	28015	21596	
Druvienas Vecā skola - muzejs	667	782	538	

Ar Valsts Kultūrkapitāla fonda mērķprogrammas, Latvijas valsts mežu un Valsts Kultūrkapitāla fonda Vidzemes kultūras programmas finansējumu un Gulbenes novada pašvaldības atbalstu muzejs pārskata periodā organizēja *Starptautisko mākslas festivālu „DIVI JŪLIJI”*.

2019.gadā Festivāls noritēja novadnieka Straumes zīmē, jo māksliniekam Jūlijam Straumem apritēja 145 gadi. Festivāls pulcēja 4695 apmeklētājus. Tika noorganizēta viena starptautiska zinātniska konference, paneldiskusija, 14 radošās darbnīcas, 10 izstādes. Festivāla norisē iesaistījās eksperti un dalībnieki no 6 valstīm.

2020. gadā starptautiskās mākslas festivālā un zinātniskajā konferencē “Divi Jūliji. Maderniekam 150” piedalījās Latvijas, Turcijas, Irānas, Gruzijas un Krievijas Federācijas mākslas vēsturnieki un eksperti. Festivāla apmeklētāji no visas Latvijas varēja piedalīties 10 lekcijās, sešās meistardarbnīcās un baudīt divas ekspozīcijas un sešas izstādes. Spilgts notikums bija pastāvīgās ekspozīcijas “Divi Jūliji” izveidošana un atklāšana.

Pārskata periodā noslēdzās vairāki savstarpēji papildinoši projekti *Stāmerienas pili*, piesaistot finansējumu objekta atjaunošanai:

- Projekts *“Gaismas ceļš cauri gadsimtiem”*

2019.gadā 5.5.1.specifiskā atbalsta mērķa „Saglabāt, aizsargāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, kā arī attīstīt ar to saistītos pakalpojumus” ietvaros tika realizēts projekts “Gaismas ceļš cauri gadsimtiem”. Projekta izmaksas 1 211 871,88 EUR.

- Projekts *“Stāmerienas pils jumta un fasādes atjaunošana un restaurācija”*

2019.gadā Projekta ietvaros veikta Stāmerienas pils jumta un fasādes atjaunošana un restaurācija par kopējo summu 1 554 648,96 EUR.

- *Valsts finansētie projekti*

2019.gadā Valsts kultūrkapitāla fonda projektā “Multimediāla atklāsme Stāmerienas pils ārtelpā” piesaistīts finansējums 3 000,00 EUR apmērā; Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes kultūras pieminekļu izpētes, konservācijas un restaurācijas programmā “Stāmerienas muižas pils kolonādes – pergolas restaurācija” par kopējo summu 10 000,00 EUR; īstenots "Latvijas valsts mežu un Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstītās Vidzemes kultūras programmas 2019” projekts “Iedez gaismu Stāmerienas pili” par kopējo summu 2 500,00 EUR. Tika realizēts arī Eiropas Lauksaimniecības Fonda lauku attīstībai (ELFLA) projekts “Stāmerienas pils gaismas ceļā”. Projekta kopējās izmaksas – 24 935,68 EUR.

Ilgtspējīga kultūrainava un vides labiekārtojums

2020. gadā noslēdzās Igaunijas - Latvijas pārrobežu sadarbības programmas projekts “*Garden pearls Est-Lat 70 (Dārza pērles)*”. Galvenais projekta mērķis - dažādot dārzu tūrisma piedāvājumu Igaunijā un Latvijā, radot pievilcīgu un ilgtspējīgu dārzu tūrisma produktu un pakalpojumu klāstu. 2019. gadā paaugstinātas dārzu un parku speciālistu zināšanas, labiekārtota teritorija pie Sarkanās pils (labiekārtotas taciņas-izveidoti apstādījumi). 2020. gadā izveidots Amora skulptūras un podestu komplekss pie Sarkanās pils Gulbenē; uzstādīts cilvēku plūsmas skaitītājs.

Turpinās Latvijas – Krievijas pārrobežu sadarbības programmas projekts “*Parks without borders LV-RU-023 (Parki bez robežām)*”. 2020. gadā pabeigti Spārītes parka labiekārtošanas darbi (labiekārtotas taciņas, veikta dīķu tīrīšana, uzstādīts apgaismojums), parks papildināts ar lielformāta ligzdām; organizēti semināri parku un dārzu speciālistiem, un citiem interesentiem; organizēts Spārītes parka festivāls – parka atklāšana ar gaismu spēlēm kokos Projekta kopējās izmaksas Gulbenes novada pašvaldībai 191 000,00 EUR.

Bibliotēkas kā daudzfunkcionāli centri

Pārskata periodā Gulbenes novadā kopējais bibliotēku skaits ir samazinājies. 2018.gadā novadā bija 33 bibliotēkas, bet 2020.gadā 26 bibliotēkas, no kurām 17 ir pagasta bibliotēkas, 8 izglītības iestāžu bibliotēkas un Gulbenes novada bibliotēka, kas veic novada un reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas.

2020.gads ir pagājis Covid-19 pandēmijas ietekmē. Gulbenes novada bibliotēka 2020.gadā bija atvērta lasītājiem 247 dienas, no tām lasītāju bezkontakta apkalpošana notika 88 dienas. 18 dienas bibliotēka saviem lasītājiem sniedza tikai attālinātos pakalpojumus. Ņemot vērā valstī izsludināto ārkārtas situāciju, 2020.gadā visās bibliotēkās samazinājās gan lietotāju, gan izsniegumu, gan apmeklējumu skaits, tomēr šīs situācijas ietekmē palielinājies sniegto e-pakalpojumu un elektroniski nosūtīto dokumentu skaits (sk.2.17.tab.).

Gulbenes novada bibliotēku darbs

tabula 2.17.

Rādītājs	2018.gads	2019.gads	2020.gads	Tendence
Bibliotēku lietotāji	7818	7888	7342	
Bibliotēku apmeklējumi	134525	134391	106808	
Bibliotēku izsniegums	231309	233131	201371	

Bibliotēkās visbiežāk sniegtie e-pakalpojumi iedzīvotājiem bija šādi:

- E-pakalpojumu portālu izmantošana (latvija.lv u.c.);
- Dzīvesvietas deklarēšana;
- Gada ienākuma deklarāciju iesniegšana EDS sistēmā;
- Aviobiļešu un citu transporta biļešu iegāde, reģistrācija;

- Rindu pieteikšana pie ārsta, e-veselība;
- Palīdzība e-paraksta izmantošanā;
- Informācijas sniegšana par banku pakalpojumiem, kontu izdrukas, maksājumu veikšana.

Svarīgs novadpētniecības darba virziens ir datu bāzes veidošana, kurā ir 45 393 ieraksti. 2020. gadā tika veikti 2 838 ieraksti, kas ir par 12% vairāk nekā gadu iepriekš. 2020.gadā uz Latvijas Nacionālo bibliotēku nosūtīti 879 bibliogrāfiskie ieraksti par Gulbenes novada laikraksta "Dzirkstele" rakstiem. Līdztekus novadpētniecības datu bāzes veidošanai, svarīgs darba virziens ir digitalizācija. Pārskata periodā turpinājās bibliotēku krājumā esošo unikālo un nepublicēto materiālu, piemēram, fotogrāfiju, atmiņu stāstu digitalizācija. Pavisam bibliotēkas ir digitalizējušas 429 dažādus materiālus.

2020.gadā notika Gulbenes novada bibliotēkas akreditācija. Atbilstoši "Bibliotēku likuma" 9.panta prasībām bibliotēka akreditējās kā reģiona nozīmes bibliotēka. Akreditācijas komisija atzina: "Bibliotēkas darbs vērtējams kā profesionāls, un tas ir augstā līmenī. Bibliotēka ar sava darba saturu un organizāciju var būt kā iedvesmojošs paraugs kolēģiem citos Latvijas novados."

Sports – veselīga dzīvesveida pamats

2018.gadā Gulbenes novada sporta dzīves aktivitātes nodrošināja Gulbenes sporta centrs sadarbībā ar IKS nodaļu, kā arī biedrībām, citām valsts un pašvaldību institūcijām, bet 2019.gadā nogalē tika izveidota Gulbenes novada Sporta pārvalde, kuras funkcijas ir pārraudzīt sporta nozari. 2020.gadā plānotās ieceres ļoti lēnām, bet mērķtiecīgi tika realizētas (atbalsta noteikumu pārstrādāšana, Sporta attīstības plāna aktualizācija, sporta organizatoru reorganizācija).

Sporta infrastruktūra pēdējo 3 gadu griezumā: 2018.gadā nodots ekspluatācijā Gulbenes 2.vidusskolas sporta laukums un Kalnienā izveidots multifunkcionāls sporta laukums. 2019.gadā Gulbenes novada Sporta pārvaldes pārziņā 2019.gada nogalē nodota daļa novada sporta objektu un būvju, aktualizējot sporta infrastruktūras pilnveidi un labiekārtošanu. Vadoties pēc 2020.gadā aktualizētā "Sporta attīstības plāna 2018.-2022.gadam" rīcības programmas, prioritārā secībā tika atjaunota, labiekārtota un sakārtota Gulbenes novada sporta infrastruktūra un sporta objekti (Jaungulbenes āra peldbaseins, Litenes sporta zāle, Gulbenes sporta centra un stadiona trenāžieru zāle u.c.).

Sportisko sasniegumu ziņā gulbeniešiem 2018.gads bija izcils: Phjončhanas olimpiskajās spēlēs bobslejā četriniekiem Daumantam Dreiškenam 5.vieta. Eiropas Nāciju kausā motokrosā blakusvāģiem Didzis Gorbenko Latvijas izlases sastāvā kopā ar igauņu līdzbraucēju Tanelu Koivu izcīnīja III vietu. Matīss Gabduļšins debitēja Pasaules kausā posmā pludmales volejbolā duetā ar Mihailu Samoilovu, izcīnot 5.vietu. Basketbola komanda „Gulbenes buki” tika pie sen kārotajām bronzas godalgām LBL2 un III vietas NATO kausā. 2019.gadā basketbola komanda „Gulbenes buki” kļuva par LBL2 čempioniem. Arī NATO kausā tika izcīnīta I vieta, kā arī 8.vieta izcīnīta 3x3 basketbola turnīrā "King of Kings" Ķīnā. Savukārt Valērijs Kuzmins izcīnīja 4.vietu Eiropas kvadraciklu čempionātā. Loreta Beķerniece Pasaules kausa posmā mono bobslejā izcīnīja 4.vietu.

Nodrošināta kārtība un drošība

Salīdzinot Gulbenes novada Pašvaldības policijā saņemto izsaukumu skaitu no 2018.gada līdz 2020.gadam, secināms, ka saņemto ziņu skaitam par iespējamiem likumpārkāpumiem ir tendence ar katru gadu, nedaudz, bet samazināties, tādējādi norādot uz sabiedrības informētības un izpratnes uzlabojumiem sabiedriskās kārtības un drošības jomā.

Laika periodā no 2018.gada līdz 2020.gadam ir samazinājies sastādīto administratīvo protokolu-lēmumu un lēmumu par soda piemērošanu par apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpumu skaits, kas norāda, ka transportlīdzekļu vadītāju kultūra un zināšanas ceļu satiksmes noteikumu pārzināšanā uzlabojas (sk.2.18.tab.).

Administratīvo pārkāpumu tendences laika periodā no 2018.gada līdz 2020.gadam ir mainīgas. Ir samazinājies veikto administratīvo pārkāpumu skaits par alkohola lietošanu sabiedriskās vietās, vai par atrašanos sabiedriskās vietās tādā reibuma stāvoklī, kas traucē sabiedrisko kārtību vai drošību, kā arī par smēķēšanas ierobežojumu neievērošanu, ko varētu būt veicinājis Gulbenes novada Pašvaldības policijas aktīvais preventīvais darbs. Savukārt, palielinājies to pārkāpumu skaits, kas saistīti ar atkritumu apsaimniekošanas noteikumu neievērošanu, kas norāda uz Gulbenes novada Pašvaldības policijas pastiprinātu uzmanības pievēršanu piedražošanas un nepareizas atkritumu šķirošanas problēmu risināšanai.

Novada pārkāpumu statistika

tabula 2.18.

Pārkāpumi	2018.gads	2019.gads	2020.gads
Administratīvo pārkāpumu protokoli	231	172	113
Protokoli-lēmumi par transporta līdzekļu apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpumiem	80	78	38
Izsaukumi	1214	1174	1105

Kultūras telpas attīstības un dzīves vides kvalitātes jomā īstenotie projekti

Gulbenes novada darbība ir vērsta uz to, lai nodrošinātu kultūrvides, ainavu saglabāšanu un attīstību, kā arī saglabātu novada tradīcijas, nodrošinātu daudzveidīgu kultūras pasākumu klāstu un veicinātu jaunu/oriģinālu kultūras pasākumu norisi, pilnveidotu kultūras iestāžu materiāli tehnisko bāzi un infrastruktūru, kā arī nodrošinātu materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu, popularizēšanu. No 2018.-2020.gadam Kultūras telpas attīstības un dzīves vides kvalitātes jomā īstenoti projekti 1 851 851,45 eiro vērtībā, no tiem 2020.gadā īstenoti projekti 493 085,67 eiro vērtībā (sk.2.19.tab.). 2020.gada finansējuma īpatsvars – 49,8 % fondu finansējums, 48,3 % pašvaldības finansējums, 1,9 % cits finansējums.

Kultūras telpas attīstības un dzīves vides kvalitātes jomā īstenotie projekti 2020.gadā

tabula 2.19.

Nr. p.k.	Projekta nosaukums	Projekta kopējās izmaksas, EUR	Pašvaldības finansējums, EUR	Fonda finansējums, EUR	Cits finansējums, EUR
KOPĀ		493 085.67	238 052.34	245 443.33	9 590.00
1	Kultūras pasākumu un pulcēšanās laukuma izveide Sķieneru ciemā	24 171.29	2 451.96	21 719.33	0.00
2	Litenes estrādes grīdas atjaunošana	27 034.82	27 034.82	0.00	0.00
3	Rankas kultūras nama jumta seguma nomaiņa	13 690.33	13 690.33	0.00	0.00
4	Apkures katla iegāde un uzstādīšana Līgo Tautas namā	17 438.76	17 438.76	0.00	0.00
5	Stāmerienas tautas nama sienas siltināšana	6 719.47	6 719.47	0.00	0.00
6	DabasZāle Galgauskā atpūtai un rekreācijai	21 370.61	2 982.58	18 388.03	0.00
7	Druvienu vecās skolas - muzejs jumta remonts un notekas	10 173.13	10 173.13	0.00	0.00
8	Jaungulbenes āra baseina sienu stiprināšana	11 678.16	11 678.16	0.00	0.00
9	Brīvvaldības aktivitāšu dažādošana pie Stāķu dīķa	13 167.63	4 749.77	8 417.86	0.00
10	Druvienu smuīžas dīķa un tā teritorijas sakārtošana	25 401.70	13 781.03	11 620.67	0.00
11	Spārītes parka labiekārtošana	174 938.02	42 143.86	132 794.16	0.00
12	Garden pearls Est-Lat 70 (Dārza pērles)	72 356.80	44 853.52	27 503.28	0.00
13	Interaktīvi izglītojošā centra "Dzelzceļš un Tvaiks" 2.stāva telpu remonts	7 852.19	7 852.19	0.00	0.00
14	Strūklakas "Pakur, pakur" remonts Gulbenes pilsētā	18 910.25	18 910.25	0.00	0.00
15	Stāmerienas pilsromantisma meistarklases	11 090.00	1 500.00	2 500.00	7 090.00
16	Latvijas armijas Litenes nometnes vietas labiekārtošana	34 592.51	12 092.51	22 500.00	0.00
17	Latvijas armijas Litenes vasaras nometnes vietas labiekārtošana - demilitarizētā lielga barīta uzstādīšana	2 500.00	0.00	0.00	2 500.00

Salīdzinot pēdējo trīs gadu laikā piesaistītās investīcijas prioritātei “Kultūras telpas attīstība un dzīves vides kvalitāte”, redzams, ka 2020.gadā skaita ziņā realizēti visvairāk projekti, bet finansējuma ziņā - 2019.gadā (sk. 2.20. tab.).

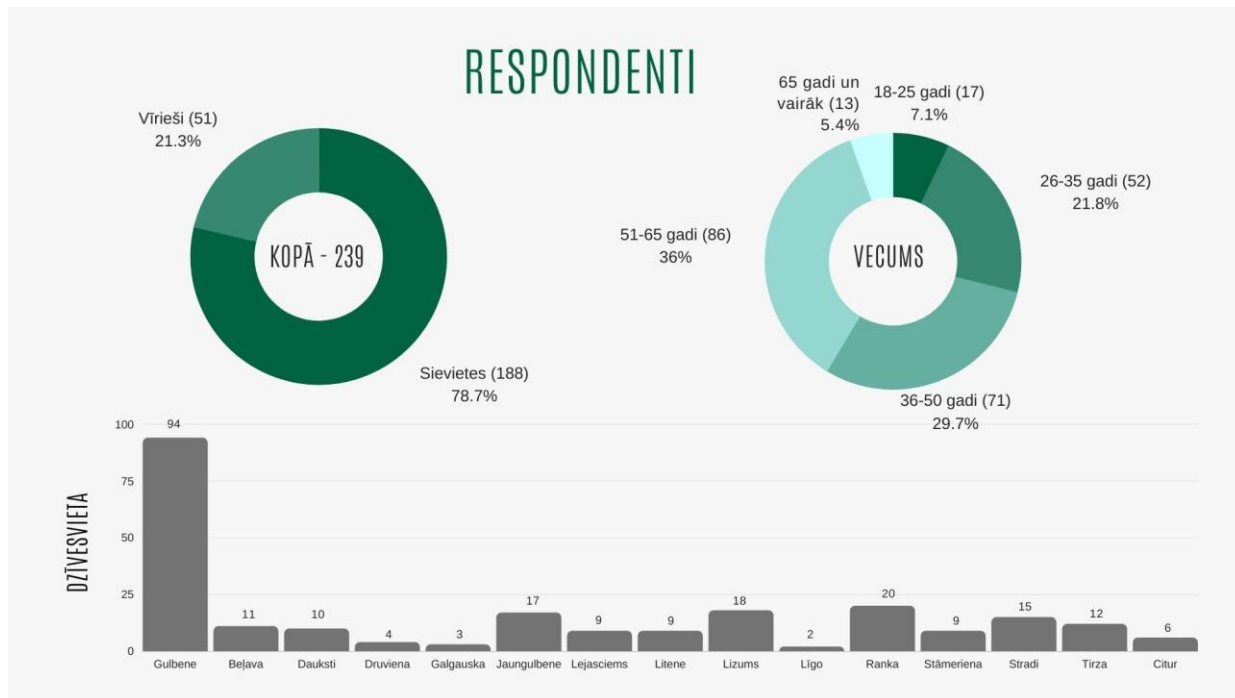
Kultūras telpas attīstības un dzīves vides kvalitātes jomā piesaistītās investīcijas no 2018.
– 2020.gadam

tabula 2.20.

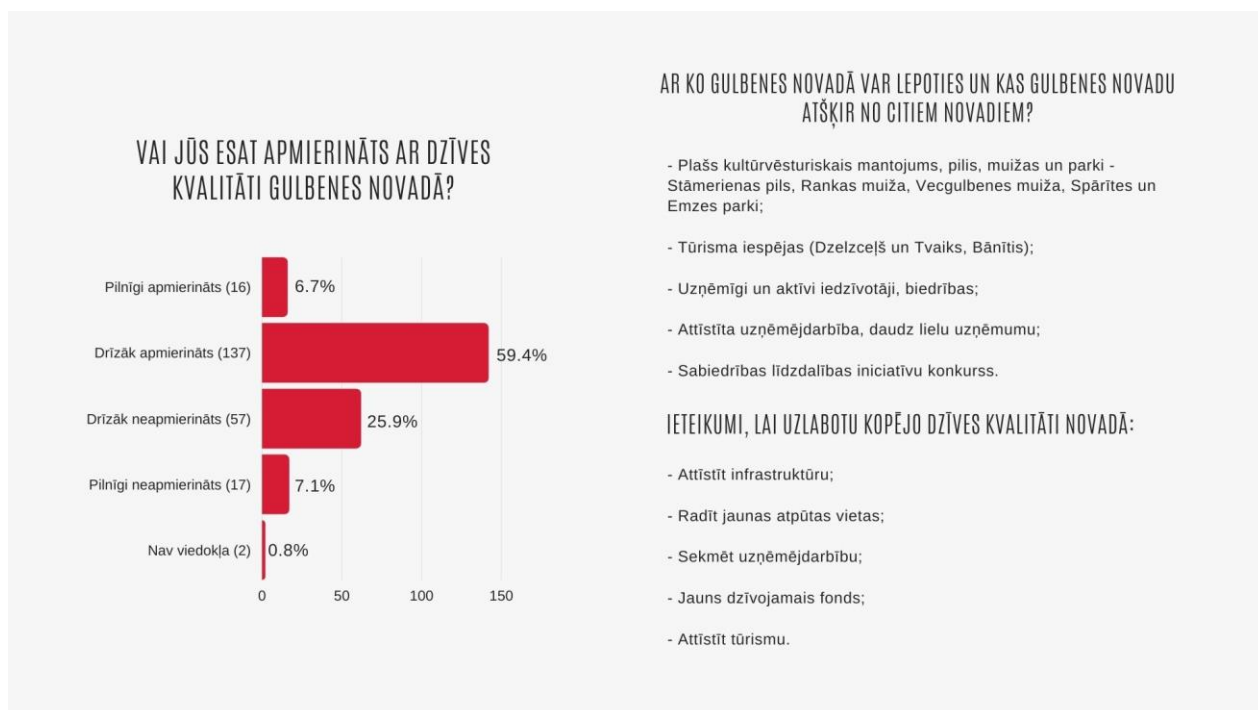
2018.gads	2019.gads	2020.gads	Tendence
106 458,22 EUR	1 252 307,56 EUR	493 085,67 EUR	
3 projekti	7 projekti	17 projekti	

3. Iedzīvotāju aptauja

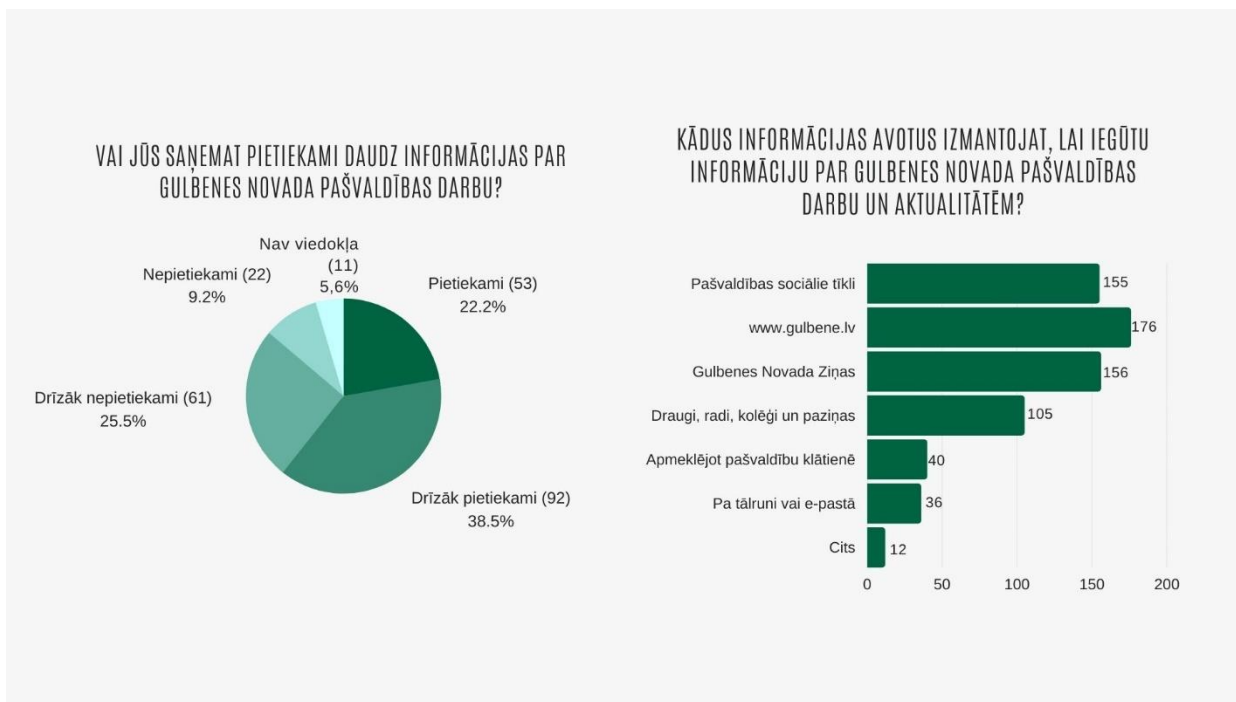
Gulbenes novada pašvaldība 2021.gada februārī organizēja iedzīvotāju aptauju, kurā aicināja novērtēt pašvaldības darbu 2020.gadā. Kopumā aptaujā piedalījās 239 respondenti, no tiem 229 anketu aizpildīja elektroniski, savukārt 10 – anketu aizpildīja informatīvajā izdevumā “Gulbenes Novada Ziņas”.

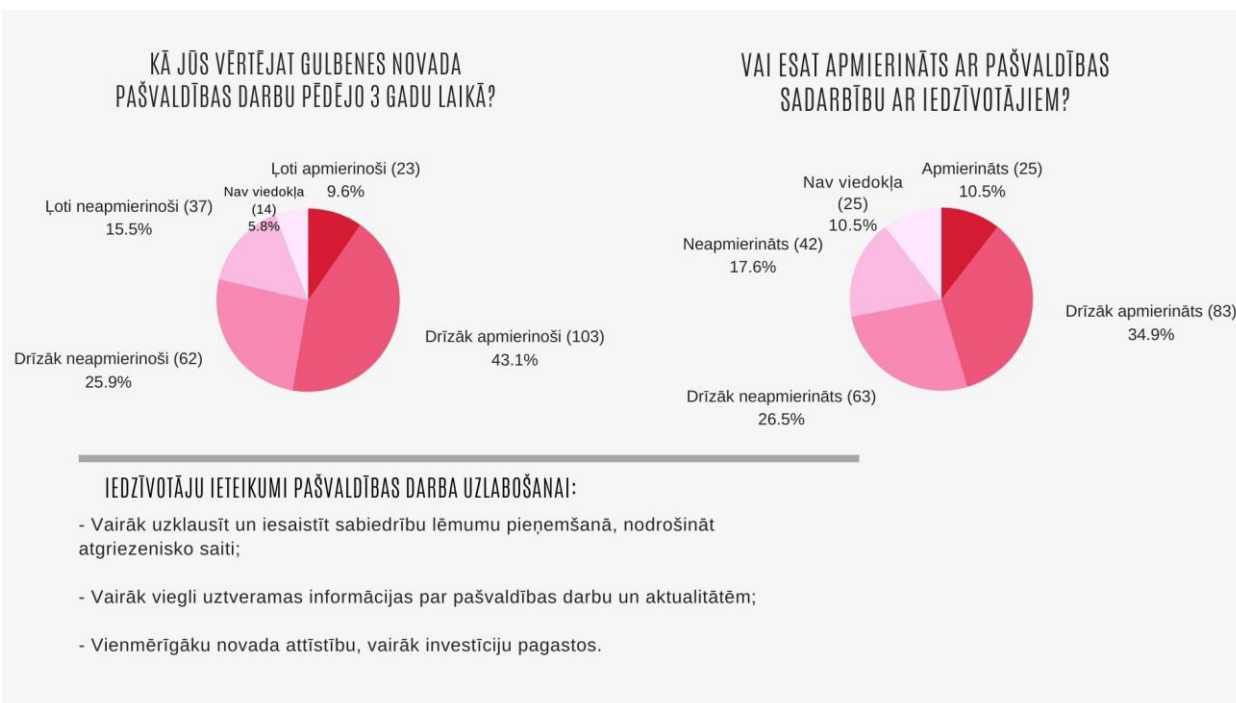
59,4% no aptaujātajiem atzinuši, ka ir drīzāk apmierināti ar dzīvi Gulbenes novadā, un pašvaldības darbu pēdējo trīs gadu laikā vērtē apmierinoši (43,1%). Tomēr, lai uzlabotu dzīves kvalitāti Gulbenes novadā, iedzīvotāji iesaka attīstīt infrastruktūru, radīt jaunas atpūtas vietas, sekmēt uzņēmējdarbību, veidot jaunu dzīvojamo fondu un attīstīt tūrismu.

60,7% atklāj, ka saņem pietiekami daudz informācijas par pašvaldības darbu, sekojot sociālo mediju kontu profiliem, apmeklējot pašvaldības mājaslapu www.gulbene.lv, vai lasot informatīvo izdevumu “Gulbenes Novada Ziņas”. Tomēr tajā pašā laikā iesaka sniegt vairāk viegli uztveramas informācijas par pašvaldības darbu un aktualitātēm.

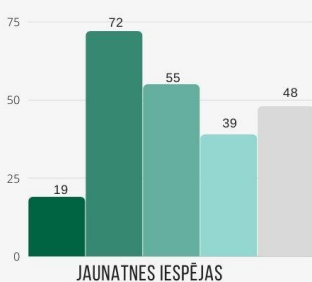
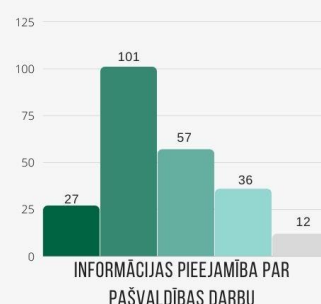
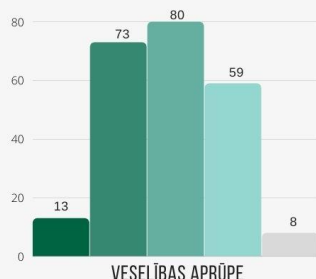
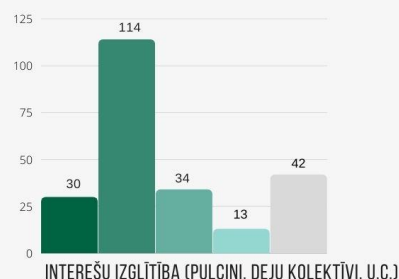
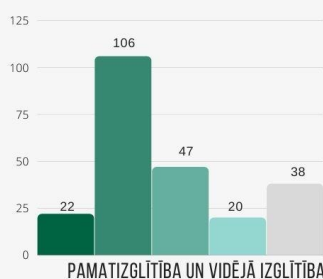
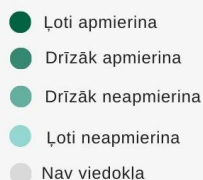
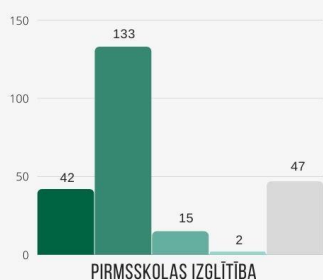

Vērtējot datus par iedzīvotāju apmierinātību saistībā ar pašvaldības sadarbību ar iedzīvotājiem, secināms, ka tie nav viennozīmīgi. Apmierinātības un neapmierinātības rādītāji ir līdzīgi, līdz ar to turpmākajā periodā pašvaldībai būs jāpievērš lielāka uzmanība sadarbības uzlabošanai ar iedzīvotājiem. Aptaujā izskanēja ierosinājums vairāk uzklaustīt un iesaistīt sabiedrību lēmumu pieņemšanā, nodrošināt atgriezenisko saiti.

Tāpat iedzīvotāji ar “drīzāk apmierina” ir novērtējuši Gulbenes novadā pieejamo izglītības nodrošinājumu un kvalitāti dažādos līmeņos – pirmsskola, pamatskola, vidusskola, profesionālās ievirzes izglītība, interešu izglītība, tajā pašā laikā iesaka paplašināt pēdējo divu pozīciju piedāvājumu. Arī pieejamā sociālā palīdzība un sociālie pakalpojumi tiek vērtēti apmierinoši, bet ir jāizvērtē jaunu sociālo namu izveides iespējas un jāuzlabo dažādu veselības aprūpes pakalpojumu un ārstu pieejamību, jo veselības aprūpe iedzīvotājus drīzāk neapmierina.

LŪDZU NOVĒRTĒJIET, KĀDA IR KVALITĀTE UN NODROŠINĀJUMS ŠĀDĀS IZGLĪTĪBAS, SOCIĀLĀS UN VESELĪBAS JOMĀS?

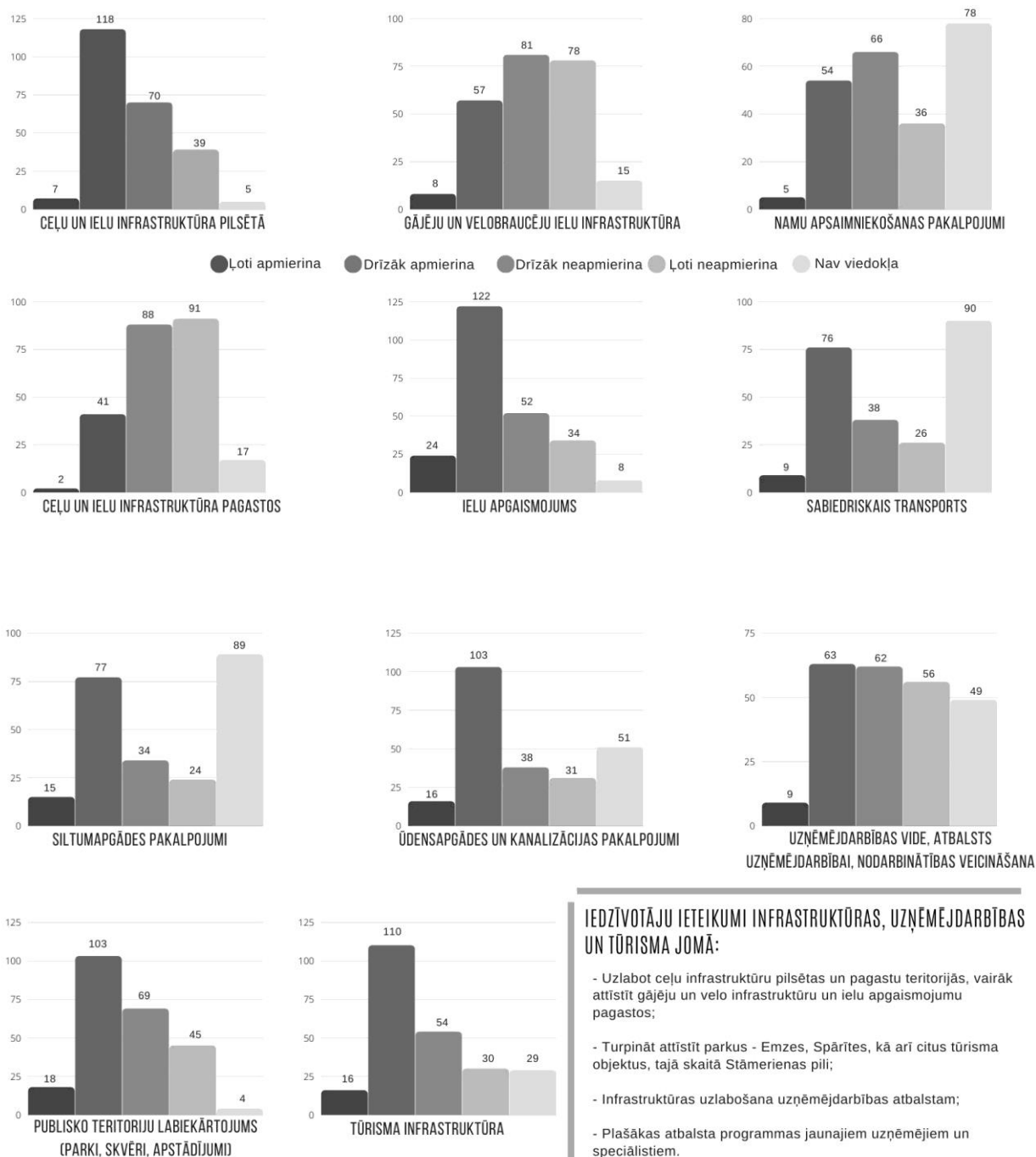

IEDZĪVOTĀJU IETEIKUMI IZGLĪTĪBAS, VESELĪBAS UN SOCIĀLAJĀ JOMĀ:

- Paplašināt profesionālās ievirzes izglītības iespējas;
- Paplašināt lauku skolas un to izvietojumu, atjaunot vidusskolas un ģimnāziju novadā;
- Paplašināt interešu izglītības piedāvājumu;
- Uzlabot dažādu veselības aprūpes pakalpojumu un ārstu pieejamību;
- Izvērtēt jaunu sociālo namu izveides iespējas;
- Vairāk apsekot iespējamās nelabvēlīgās ģimenes un bērnus, lielāku atbalstu gados veciem cilvēkiem, invalīdiem, bērniem ar veselības problēmām un jauniešiem ar uzvedības problēmām.

Ja aplūkojam infrastruktūras, uzņēmējdarbības un tūrisma jomu kvalitātes novērtējumu, tad redzam, ka ar ceļu un ielu infrastruktūru pilsētā iedzīvotāji ir apmierināti, savukārt attiecībā uz lauku teritoriju aina ir pavisam pretēja. Ielu apgaismojuma nodrošinājumu novadā iedzīvotāji novērtē apmierinoši, bet ir jādodomā par infrastruktūras attīstību, kas ir piemērota gan gājējiem, gan velobraucējiem. Iedzīvotāji ir apmierināti ar publiskās teritorijas labiekārtojumu un tūrisma infrastruktūru. Savukārt neviennozīmīgi ir vērtējama uzņēmējdarbības vide, atbalsts uzņēmējdarbībai un nodarbinātības veicināšana, jo atbilžu sadalījums ir ļoti līdzīgs.

LŪDZU NOVĒRTĒJIET, KĀDA IR KVALITĀTE UN NODROŠINĀJUMS ŠĀDĀS INFRASTRUKTŪRAS, UZŅĒMĒJDARBĪBAS UN TŪRISMA JOMĀS?

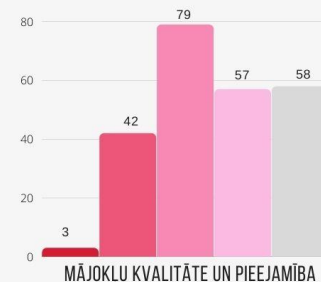
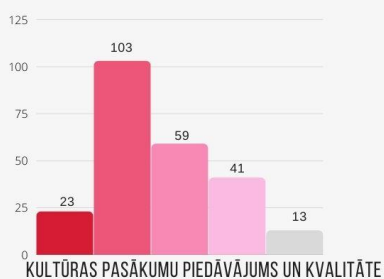

IEDZĪVOTĀJU IETEIKUMI INFRASTRUKTŪRAS, UZŅĒMĒJDARBĪBAS UN TŪRISMA JOMĀ:

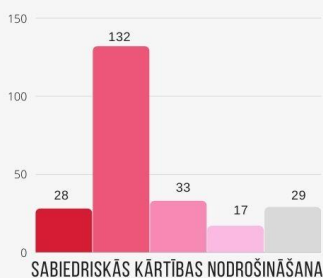
- Uzlabot ceļu infrastruktūru pilsētas un pagastu teritorijās, vairāk attīstīt gājēju un velo infrastruktūru un ielu apgaismojumu pagastos;
- Turpināt attīstīt parkus - Emzes, Spārītes, kā arī citus tūrisma objektus, tajā skaitā Stāmerienas pili;
- Infrastruktūras uzlabošana uzņēmējdarbības atbalstam;
- Plašākas atbalsta programmas jaunajiem uzņēmējiem un speciālistiem.

Aptaujā iedzīvotāji norādījuši, ka ir apmierināti ar kultūras, sporta un brīvā laika pavadīšanas iespējām Gulbenes novadā, tomēr iesaka vēl paplašināt atpūtas iespēju piedāvājumu gan bērniem, gan jauniešiem un pieaugušajiem pilsētā un pagastos. Kā neapmierinoša iedzīvotāju skatījumā ir mājokļu kvalitāte un pieejamība Gulbenes novadā, tāpēc tiek ieteikts atjaunot dzīvojamo fondu.

LŪDZU NOVĒRTĒJIET, KĀDA IR KVALITĀTE UN NODROŠINĀJUMS ŠĀDĀS KULTŪRVIDES, SPORTA, BIBLIOTĒKU UN DZĪVES VIDES KVALITĀTES JOMĀS?

- Ļoti apmierina
- Drīzāk apmierina
- Drīzāk neapmierina
- Ļoti neapmierina
- Nav viedokļa

IEDZĪVOTĀJU IETEIKUMI KULTŪRVIDES, SPORTA, BIBLIOTĒKU UN DZĪVES VIDES KVALITĀTES JOMĀ:

- Kvalitatīvāku un plašāku kultūras pasākumu organizēšanu visā novada teritorijā;
- Paplašināt dažādu sporta veidu pieejamību novada teritorijā, biežāk rīkot masu sporta pasākumus, atjaunot pagastu sporta tradīcijas;
- Paplašināt atpūtas iespēju piedāvājumu gan bērniem, gan jauniešiem un pieaugušajiem pilsētā un pagastos;
- Atjaunot dzīvojamo fondu.

4. Secinājumi

Gulbenes novada attīstības programma 2018.-2024.gadam tiek īstenota atbilstoši programmā plānotajam un pašvaldības budžeta iespējām. Izvērtējot programmā plānoto un paveikto, analizējot datus par novada attīstību un programmas īstenošanu 2018.-2020.gadā, var izdarīt sekojošus secinājumus:

+	-
Teritorijas attīstības līmeņa indekss pārskata periodā ir palielinājies	Teritorijas attīstības līmeņa indeksa rangs no 55 vietas krities uz 82 vietu
Palielinājies uzņēmumu skaits novadā	Joprojām samazinās iedzīvotāju skaits. Vidēji katru gadu iedzīvotāju skaits novadā samazinās ap 400 iedzīvotāju
Samazinājies trūcīgo personu skaits	Dabīgais iedzīvotāju pieaugums negatīvs
Aktīva darbība ERASMUS + programmas ietvaros	Samazinās kultūras pasākumu un apmeklētāju skaits
Realizēt projekts “Gulbenes novada vispārējo izglītības iestāžu mācību vides uzlabošana”	Samazinās tūrisma mītnu skaits
SAC “Jaungulbenes Alejas” pārbūve, energoefektivitātes paaugstināšana	Samazinās tūristu mītnēs apkalpoto personu skaits
Noslēdzies projekts Ģimenes ārstu prakšu infrastruktūras uzlabošanai novadā	Samazinās skolu un skolēnu skaits
Projekta “Veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi Gulbenes novadā” ietvaros īstenotas dažādas nodarbības un aktivitātes novadā	Atsevišķi lauku ceļi joprojām sliktā stāvoklī, nepietiekams finansējums ceļu un ielu infrastruktūras sakārtošanai
Samazinās sabiedriskās drošības un kārtības pārkāpumu skaits	Samazinās apmeklētāju skaits vēstures un mākslas muzejā
Palielinās pašvaldības finansiālais atbalsts NVO	
Uzlabota infrastruktūra Brīvības ielas rotācijas apļa izbūves un Nākotnes ielas pārbūves projektu ietvaros	
Palielinās realizēto projektu skaits	
Aktīva pašvaldības sadarbība vietējā un starptautiskā mērogā	
Aktīva pašvaldības darbība energoefektīvā pārvaldībā	
Īstenoti vairāki savstarpēji papildinoši projekti Stāmerienas pilī	
Veiksmīga ICC “Dzelzceļš un Tvaiks” darbība	

5. Plānotie pasākumi 2021. gadā

Ņemot vērā epidemioloģisko situāciju, valsts budžets tika plānots, ieguldot lielus finanšu līdzekļus drošības un atveseļošanas procesos, radot lielu deficītu, tādējādi ietekmējot arī pašvaldībām pieejamos finanšu resursus. Sākot ar 2021.gadu tiek pārdaļīta pašvaldību budžetos novirzāmā Iedzīvotāju ienākuma nodokļa daļa starp valsti un pašvaldībām no līdzšinējiem 80% uz 75%, tādējādi pašvaldībaskopumā saņems par 90 milj. EUR mazāk, nekā pagājušajā gadā. Tāpat nozīmīgs faktors, kas ietekmē pašvaldības, ir minimālās algas celšana valstī no līdzšinējiem 430 EUR līdz 500 EUR mēnesī, kā arī garantētā minimālā ienākumu pabalsta celšana, atbalsts dzīvokļu jautājumos, palielināts diferencētais neapliekamais minimums u.c. pasākumi.

Latvijas Republikas Saeima 2019.gada 21.martā pieņēma lēmumu “Par administratīvi teritoriālās reformas turpināšanu”, proti, līdz 2021.gadam izveidot ekonomiski attīstīties spējīgas administratīvās teritorijas ar vietējām pašvaldībām, kas spēj nodrošināt tām likumos noteikto autonomo funkciju izpildi salīdzināmā kvalitātē un pieejamībā un sniedz iedzīvotājiem kvalitatīvus pakalpojumus par samērīgām izmaksām. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas plānotā administratīvi teritoriālā reforma (ATR), kas tieši vai netieši skars visus Latvijas novadus, Gulbenes novadu skars pastarpināti, jo iepriekšējās ATR rezultātā tika pieņemts lēmums, veidot Gulbenes novadu bijušā Gulbenes rajona robežās, aptverot 13 pagastus un pilsētu. Gulbenes novads izveidojās kā reģionālais centrs, kas spēj nodrošināt visas noteiktās funkcijas un uzdevumus šajā teritorijā dzīvojošajiem iedzīvotājiem.

Ņemot vērā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas izstrādāto konceptuālo ziņojumu “Par jaunu valsts pārvaldes pakalpojumu nodrošināšanas sistēmu” ir plānotas būtiskas izmaiņas valsts un pašvaldību pakalpojumu sniegšanā sākot ar 2023.gadu, kad, attīstot pakalpojumu sniegšanu, plānots būtiski palielināt Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru skaitu, pakalpojumu pieejamību veidojot uz bibliotēku bāzes.

Pagājušajā gadā pielāgojoties valstī noteiktajai ārkārtējai situācijai un ierobežojumiem iedzīvotājiem saņemt pakalpojumus klātienē, ļoti veiksmīgi esam spējuši nodrošināt pakalpojumu pieejamības nepārtrauktību attālināti. Pašvaldībai nodrošinot pakalpojumu pieejamību attālināti, paredzams, ka pieaugs digitālo tehnoloģiju izmantošana. Tāpēc digitālo prasmju un e-pārvaldības rīku nozīme pieaugs vēl straujāk nekā līdz šim un tā iespējams paātrinās publiskā un privātā sektora digitālo transformāciju.

2020.gadā notika projekta „Gulbenes novada publisko ūdeņu apsaimniekošanas plāna izstrāde” aktivitātes. Projektā iekļauto aktivitāšu veikšanai tika piesaistīts pakalpojuma sniedzējs, kas veica Gulbenes novada administratīvajā teritorijā atrodošos publisko ūdeņu esošās ekoloģiskās situācijas apzināšanu un apsaimniekošanas plānu izstrādi. Pārskata gadā uzsākts darbs pie saistošo noteikumu “Novada publisko ūdeņu un pašvaldības ūdenstilpju, to salu un piekrastes zonas uzturēšanas un sabiedriskās kārtības noteikumi” izstrādes un īstenoti divi projekti Zivju resursu aizsardzības pasākumu uzlabošanai. Projekta ietvaros publisko ūdeņu apsekošanai Pašvaldības policijai tika iegādāta laiva, drons, kvadracikls un eholote. 2021.gadā plānots palielināt cilvēkresursus un uzdevumus Pašvaldības policijā, nosakot pienākumus publisko ūdeņu apsekošanā un uzraudzībā.

Turpmākie gadi visā Latvijā un pasaulē būs īpaši sarežģīti, saskaroties ar nopietniem, nebijušiem pārbaudījumiem un izaicinājumiem. Covid-19 straujā izplatība pasaulē, tajā skaitā Latvijā un ieviestie pandēmijas ierobežošanas pasākumi ir radījuši nenoteiktības apstākļus un nopietni ietekmējuši valsts ekonomikas attīstību. Pandēmijas izraisītā krīze ir nopietns pārbaudījums arī Gulbenes novadam. Tuvāko gadu makroekonomiskās prognozes ir neskaidras. Lai veicinātu atkopšanos no pandēmijas izraisītās krīzes, ir svarīgs valdības un pašvaldību patēriņš. Gulbenes novada attīstība ir atkarīga arī no vīrusa Covid-19 izplatības dēļ noteiktajiem ierobežojumiem pasaulē un Latvijā, kā arī valsts un Eiropas Savienības atbalsta pasākumiem.

Pandēmijas ietekmi nākamajos pārskata gados nav iespējams noteikt precīzi, jo pastāv liela nenoteiktība par tās ilgumu. Vīrusa pandēmija ir ļoti būtiski ietekmējusi procesus un darba organizēšanu pašvaldībā. Mums ir jābūt gataviem ātri un atbildīgi reaģēt uz pandēmijas izplatības ierobežošanu. Īpaši sarežģīti ir nodrošināt aprūpes pakalpojuma sniegšanu straujos vīrusa izplatības apstākļos pašvaldības sociālās aprūpes centros, kuros pastāv visaugstākais un straujākais saslimstības risks.

Pieņemtie grozījumi Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likumā attiecībā uz bāriņtiesām nosaka, ka paaugstinātās kvalifikācijas prasības bāriņtiesu amatpersonām var nepiemērot līdz 2021.gada 1.jūlijam, līdz ar to plānotas izmaiņas personāla sastāvā Gulbenes novada bāriņtiesā 2021.gadā.

Būtisks risks pašvaldības darbībai ir biežās izmaiņas valsts izstrādātajos normatīvajos aktos, kas nereti tiek pieņemti novēloti un būtiski apgrūtina pašvaldības darbu.

Latvijas Republikas Ministru kabinets atbalstīja Finanšu ministrijas lēmumu par kopējo pašvaldību aizņēmumu limitu un pašvaldību aizņēmumu pieprasījumiem, kurā piedāvāts pārskatīt ierobežojumus pašvaldībām aizņemšanās jomā. Valdība nolēma, ka 2020.gadā prioritāri tiks izsniegti aizņēmumi Eiropas Savienības (turpmāk - ES) un citas ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu īstenošanai ar aizņēmuma apmēru, kas nepārsniedz projekta attiecināmo izmaksu kopsummu. Tuvākos divus gadus šie nosacījumi būtiski nemainīsies. Šādi nosacījumi ietekmē pašvaldības attīstību, jo pašvaldības budžeta finanšu spēja nav pietiekama, lai spētu īstenot apjomīgus infrastruktūras projektus, nodrošinot projektu līdzfinansējumu. Kovidkrīzes situācijā pašvaldībām it kā būs nodrošinātas aizņemšanās iespējas likumā "Par valsts budžetu 2021.gadam" noteiktajiem mērķiem, taču pašvaldībām jānodrošina pietiekamā apjomā finanšu līdzekļi līdzfinansējumam. Pašvaldības infrastruktūras attīstības plānošanu būtiski ietekmē nenoteiktā situācija un novēlotie aizņemšanās nosacījumi pašvaldībām.

Lai gan ES fondu finanšu līdzekļi būs mazāk pieejami, attīstība neapstāsies, turpmākajos gados plānots turpināt sakārtot ielas un ceļus, inženiertīklus, labiekārtot pašvaldības teritoriju, realizēt energoefektivitātes projektus, modernizēt apkures sistēmas. Gulbenes novada teritorijas attīstībai jānotiek vienmērīgi, efektīvi, racionāli un saimnieciski, samērojot to ar iedzīvotāju skaita samazināšanos. Tas no visiem prasīs gudru pieeju, situācijas izpratni un gatavību pārmaiņām.

Iesākie projekti 2020.gadā, to attīstība 2021.gadā

Domājot par nākošo ES fondu plānošanas periodu 2021.-2027., tiek plānotas aktivitātes publiskās ārtelpas attīstībai tūrisma veicināšanai, kā arī uzņēmējdarbību veicinošas iniciatīvas, energoefektivitātes uzlabošanas pasākumi un darbības, lai pielāgotos klimata pārmaiņām.

UZŅĒMĒJDARBĪBA

Turpinot iepriekšējo gadu tendences, 2021.gadā tiks veicināta uzņēmējdarbības attīstība Gulbenes novadā, reģenerējot degradētās teritorijas un nodrošinot videi draudzīgu un vides ilgtspēju veicinošu teritoriālo izaugsmi, kā arī veicinot jaunu darba vietu radīšanu. Atsaucoties uz uzņēmēju pieprasījumu, notiek komplicētu projektu izstrādes darbs, lai papildus ceļu infrastruktūras sakārtošanai, jaunizveidoto infrastruktūru – ražošanas ēkas, varētu nodot nomā komersantiem.

ZAĻĀ INFRASTRUKTŪRA

2021.gadā plānots turpināt zaļās infrastruktūras uzlabošanu un attīstīšanu, kopumā veicinot zaļā tūrisma attīstības potenciālu – Gulbīšu parka metu konkursa realizēšana, Emzes parka pakāpeniska teritorijas sakopšana un labiekārtošana, tāpat projekta "Parki bez robežām" ietvaros turpināsies Spārītes parka kā tūrisma objekta popularizēšanas pasākumi un parka infrastruktūru papildinošas aktivitātes, kā arī tiks turpināta ūdensobjektu apsaimniekošana un teritorijas attīstīšana novada teritorijā.

ENERGOEFEKTIVITĀTE

Enerģijas sektorā 2021.gadā paredzēts samazināt enerģijas patēriņu ēkās un iekārtās vismaz 2% apmērā, palielināt atjaunīgo energoresursu (saules, vēja, zemes siltuma un ūdens) pielietojumu novadā, veicināt sadarbību starp pašvaldību un daudzdzīvokļu ēku sektoru, no pašvaldības budžeta līdzfinansējot energoefektivitātes dokumentācijas izstrādāšanu, tādā veidā palīdzot gadā vidēji atjaunināt 2 daudzdzīvokļu ēkas. Paredzēts arī pabeigt visa novada energopārvaldības sistēmas ieviešanu, kas uzlabos lēmumu pieņemšanas kvalitāti, balstoties uz automatizēti apkopotiem datiem un to objektīvu analīzi

DEINSTITUCIONALIZĀCIJA

Turpinot iesākto projektu, 2021.gadā paredzēts izveidot kvalitatīvu un atbilstošu, individuālajām vajadzībām pielāgotu, sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu infrastruktūru, kā arī nodrošināt atbilstošu speciālistu iesaisti pakalpojumu sniegšanā un mērķa grupas veiksmīgu integrēšanu sabiedrībā, uzlabojot dzīves kvalitāti un veicinot to neatkarību un patstāvību, veicot ieguldījumus infrastruktūras objektos un izveidojot sabiedrībā balstītus pakalpojumus – Gulbenē dienas centru un specializētas darbnīcas pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem, Tirzas pagastā grupu dzīvokļa pakalpojumu pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem un Stradu pagastā ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu

Izmantotās informācijas avoti

---

1. Gulbenes novada ilgtspējīgā attīstības stratēģija 2014.-2030.gadam;
2. Gulbenes novada attīstības programma 2018.-2024. gadam Rīcības plāns 2018.-2020.gadam un Investīciju plāns 2018.-2020.gadam;
3. Gulbenes novada pašvaldības struktūrvienību un iestāžu dati un informācija;
4. Centrālās statistikas pārvaldes dati: www.csb.gov.lv
5. Nodarbinātības valsts aģentūras dati: www.nva.gov.lv
6. Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) dati: www.pmlp.gov.lv
7. Uzņēmumu datu bāze (Lursoft): www.lursoft.lv
8. Ceļu Satiksmes Drošības Direkcijas dati (CSDD): www.csdd.lv
9. Valsts reģionālās attīstības dati (VRAA): www.vraa.gov.lv
10. 2020.gada Gulbenes novada iedzīvotāju aptauja.